

Megnyitották a nagypiaci vásárcsarnokot Szászrégenben

Kilenc év munkájának eredménye

Fotó: Vajda György

Június 6-án, csütörtökön megnyitották a szászrégeni nagypiaci vásárcsarnokot. Az épületet a város hagyományos piac-terére húzták fel, amely évtizedek óta elhanyagoltan állt. Az első tárgyalások az átalakításról 2015-ben kezdődtek, 2018-ig készült el a terv a szükséges dokumentációval együtt. A projekt megvalósítását az Országos Beruházási Alap (CNI) támogatta. Az akkori tervek szerint az 1,5 millió eurós beruházással

felvállalták az EU előírásainak megfelelő zárt csarnok felépítését, ahova a zöldség- és gyümölcsárusoknak szánt asztalok mellett elkülönített helyiségeket rendeztek be sajtfélék, húsok értékesítésére. Kilenc év után nyithatta meg végre kapuit a környék legkorszerűbb piaccsarnoka.

Vajda György

A projekt nem tartalmazta a csarnok környékének az elrendezését, amit a hivatalnak saját beruházásként kellett felvállalnia. Ez a csarnok közművesítését, az utca újraaszfaltozását, parkolóhelyek kialakítását jelentette. 2017-ben arról írtunk, hogy a kiírásnak megfelelően a munkálatokat fél év alatt befejezik, mégis közel egy évtizedet tartottak. A késést az okozta, hogy 2018-ban egy olyan cég nyerte el a kivitelezést,

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Továbbra is nehéz, túlsúlyolt tételek

A román nyelv és irodalom dolgozattal megkezdődött tegnap a nyolcadik osztályt végzett diákok cikluszáró képességvizsgálója. Országos szinten 161.500 körül volt a résztvevők száma, megyénkben 4.218-an voltak jelen a román írásbelin.

4.

Évadzáró hangversenyek

Június végén véget ér a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia idei, 2022/2023-as évada. E héten és jövő hét folyamán, az évadzárás napjaiban több hangversenyre is várják a közönséget a Kultúrpalotába (és nem csak).

5.

Vannak jó példák is

Nyárádmonti, udvarhelyszéki és gyimesi érdeklődők jelenlétében szerdán Jobbágyfalván mutatták be tapasztalataikat azok a szakemberek, akik a fenntartható csapadékvíz-gazdálkodás területén hazai és külföldi jó tapasztalatokat szereztek. A szakmai tanácskozás helyszíne nem véletlenül volt a Nyárádmontén.

9.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezményel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. június 30-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

A „mór” visszaütött?

Mózes Edith

A PSD és a PNL a minap rövid úton kitétte az RMDSZ szűrét a kormányból. Am ha azt gondolták, hogy az RMDSZ – akárcsak ama bizonyos „mór” – megtette a kötelességét, és elmegy, meglepetés érte őket, amin rettenetesen felháborodtak.

Történt ugyanis, hogy a környezetvédelmi miniszter mandátuma utolsó napján aláírta a megelőzési és beavatkozási medvekvótáról szóló rendeletet, ami alapján „426 medvét megelőzési céllal és 55 példányt beavatkozási céllal lehet kilőni”. „Ezzel a rendelettel a medvepopuláció kezelést szolgáló törvénycsomag teljessé válik, az utolsó puzzle is a helyére került” – jelentette ki, miközben az úgy-mond környezetvédők bírósági eljárással fenyegetik.

A volt fejlesztési miniszter szintén az utolsó száz méteren juttatott pénzt a magyarok településekre.

Két nappal Ciucă lemondása után, miközben a kormányt Ciolacu vette át, az Anghel Saligny programon keresztül megkötött 58 új finanszírozási szerződés listája megjelent a nemzeti beruházási programról tájékoztató honlapon, összesen több mint 587 millió lej értékben. A hús nagy, 10 millió lej feletti projektekből hét magyar településre került.

A háborgók felelmegetik, hogy szülővárosa, Margitta számára a volt miniszter 20 millió lejt hagyott jóvá újjávitásra, és Nagyvárad

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚNIUS
20., kedd
A Nap kel
5 óra 29 perckor,
lenyugszik
21 óra 18 perckor.
Az év 171. napja,
hátravan 194 nap.

***Isten éltesse!**
Ma **RAFAEL**, holnap **ALAJOS** és **LEILA** napja.
ALAJOS: germán eredetű, jelentése: egész + bölcs.
LEILA: perzsa eredetű, jelentése: sötét hajú.

IDŐJÁRÁS
Többnyire napos
Hőmérséklet:
max. 28 °C
min. 14 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. június 19.

1 EUR	4,9596
1 USD	4,5426
100 HUF	1,3242
1 g ARANY	285,0765

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népszerűség szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Oktatási börze jövődió egyetemistáknak

A Marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem szervezésében július 8-án, szombaton a Shopping City bevásárlóközpontban kerül sor a második oktatási börzére, amelyen az egyetemre készülő fiatalok megismerkedhetnek a MOGYTTE-n működő karok kínálatával, az oktatókkal és a diákokkal, akik készségesen válaszolnak a jövődióbeli hallgatók kérdéseire.

Jövő héten érettségi

Az idei érettségi első írásbeli vizsgájára június 26-án, hétfőn kerül sor román nyelvből és irodalomból. 27-én, kedden a szaknak megfelelő kötelező tantárgyból, 28-án, szerdán a szaknak megfelelő választott tantárgyból lesz a megmérettetés. Anyanyelvből és irodalomból 29-én, csütörtökön vizsgáznak a végzősök. Eredményhirdetésre július 3-án, hétfőn legkésőbb 12 óráig kerül sor. Az óvásokat aznap 12-18 óra között lehet benyújtani. A megóvott dolgozatokat július 4. és 6. között javítják újra, a végleges eredményeket 7-én, pénteken függesztik ki.

Buszjárat a Somostetőre

A nyári időszakban naponta 10 órától 17 óráig félóránként indulnak autóbuszok a marosvásárhelyi Panov megállóból (Iuliu Hossu tér) a Somostetőre. Útvonal: Panov – Cuza Vodă – Holokausz-émlékmű – Somostető – Nicolae Iorga – Lakosság-nyilvántartó – Panov.

Teniszoktatás gyerekeknek

Gyerekeknek szerveznek teniszoktatást a marosvásárhelyi Sziget utca 1. szám alatti (a lovarda mellett) Forza sportbázison. Érdeklődni a 0745-317-077 telefonszámon lehet.

Hadtörténeti vándorkiállítás

A Castellum Alapítvány és a Maros Megyei Múzeum szervezésében június 22-én, csütörtökön 16.30-kor a marosvásárhelyi Bernády Házban megnyílik a budapesti Hadtörténeti Intézet és Múzeum Kossuth Lajos elfogyott regimentje. 48-as veteránegyzet és a Honvédménház története című vándorkiállítása. A tárlatnyitón az érdeklődők meghallgathatják a kiállítás egyik kurátora, Ress-Wimmer Zoltán történész Tisza László százados, az Országos Honvédegyet elnöke című előadását. A megnyitón beszédet mond Ötvös Koppány Bulcsú régész, a Maros Megyei Múzeum igazgatója és Szekeres-Ugron Villő művészettörténész, a Castellum Alapítvány ifjúsági bizottságának elnöke, Devienne-fuvoladuókat játszik Geréd Jolán és Györfi Borbála. A kiállítás július 13-áig tekinthető meg.

KZST a Bernády Házban

A Kemény Zsigmond Társaság június 20-án, kedden (ma) délután 6 órakor tartja összejövetelét Marosvásárhelyen, a Horea utcai Bernády Házban. A szervezők felújítják a (múlt években elmaradt) évadzárók szokásos Lyukasóra című, közönséghez intézett, versidézetekből álló kérdés-műsorát. A kérdéseket Bányai Réka, Codău Annamária, B. Fülöp Erzsébet, Káli Király István, Kovács Levente, Markó Béla és Nagy Attila teszi fel. Szeretettel várnak minden költségetkedvelőt.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Gépkocsibalesetek a megyében

Egy furgon felborult

Három gépkocsi ütközött össze hétfő reggel fél hét körül Marosvásárhelyen, a Iuliu Maniu és a Radnai utcák kereszteződésében. Az elsőbbségmegadási közlekedési tábla figyelmen kívül hagyása miatt ebben a kereszteződésben évente több, esetenként tragikus kimenetelű baleset fordul elő. Most egy hasznójárművet állított fejre egy figyelmetlen gépkocsivezető. Egy véletlen személygépkocsi is áldozatul esett.

A balesetben két jármű vezetője – egy 33 éves mezőbándi férfi és egy 26 éves nyárádtói nő – sérüléseket szenvedett, és kórházba szállították őket orvosi ellátásra. Mindhárom sofőrt alkoholszondával vizsgálták, az eredmény negatív lett. A baleset pontos körülményeinek megállapítása érdekében bűnügyi eljárás indult gondatlanságból elkövetett testi sértés miatt – tájékoztatott a Maros Megyei Rendőrség sajtóosztálya.

Hadréven is frontális ütközés

Ugyancsak hétfőn, június 19-én reggel 6 óra körül a DN15 E60-as úton, Hadrév településen közúti baleset történt két személygépkocsi között, amelyeket két nő – egy 48 és egy 62 éves – vezetett. A 48 éves és két utasa sérü-

Radnai utca

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

léseket szenvedett. A baleset pontos körülményeinek megállapítása érdekében bűnügyi dossziét nyitottak gondatlanságból elkövetett testi sértés miatt. A balesetben érintett öt személy közül hármat a SMURD kórházba szállított, egyiküket a roncsok közül feszítővágóval szabadították ki, ő nagyon súlyosan megsérült, két személy enyhébb sérülésekkel megúsza – tájékoztatott a Maros megyei tűzoltóság sajtóosztálya. (karácsonyi-pálosy)

Hadrév

Fotó: Maros megyei tűzoltóság

RENDEZVÉNYEK

Kentelki Gábor alkotásai a Bernády Házban

Június 22-én, csütörtökön 18 órakor újra fiatal festőművész lép közönség elé a marosvásárhelyi Bernády Ház földszinti galériájában. Kentelki Gábor a megyeszékhely szülőtte. Három éve végzett a Bukaresti Képzőművészeti Egyetem festészeti szakán. Egész fiatalon, még a Marosvásárhelyi Művészeti Líceum diákjaként figyelt fel rá, alkotótáborokba is meghívták. Nagy lendülettel dolgozik, az utóbbi pár évben már több egyéni kiállításon mutathatta be az absztrakció jegyében született olajképeit. Bukarestben, legutóbb Csíkszeredában volt tárlata, Marosvásárhelyen jelenleg is látható válogatás munkáiból. Az Átmeneti korszakok című mostani kiállít-

tását a megnyitón Nagy Miklós Kund művészeti író ajánlja az érdeklődők figyelmébe.

A Csík zenekar a Csúrszínházi Napokon

A jubileumi Csúrszínházi Napokra idén június 29. és július 2-a között kerül sor Mikházán, ahol színházi és néptáncelőadásokkal, kerekasztal-beszélgetéssel, fotó- és plakátkiállítással emlékeznek vissza az elmúlt 20 évre. A Csúrszínházi Napok tiszteletbeli meghívottja, a Csík zenekar július 2-án, vasárnap 20 órától lép fel a Csúrszínházi Egyesület meghívására. Jegyeket a 0744-394-186-os telefonszámon (Széles Ferencné) lehet foglalni. Nyugdíjasoknak, diákoknak 40, míg a felnőtteknek 50 lej a belépő. A programot és a részletesebb ismertetőket a szervezők közzétették a www.csurszinhaz.ro honlapon.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Ukrajna nem kap meghívást a NATO-ba a vilniusi csúcson

Ukrajna nem kap hivatalos meghívást a NATO-ba a szövetség júliusi vilniusi csúcstalálkozóján – jelentette ki Jens Stoltenberg NATO-főtábornok hétfőn Berlinben.

Olaf Scholz német kancellárral folytatott megbeszélése után, kettejük tájékoztatóján Jens Stoltenberg kérdésre válaszolva elmondta, hogy a szövetség a vilniusi találkozó előkészítésének során és magán az értekezleten sem készül hivatalosan meghívni tagjai közé Ukrajnát.

Kiemelte: az észak-atlanti szövetség egyelőre arra összpontosít, hogy az orosz támadással szemben védekező „Ukrajnának legyen lehetősége fennmaradni Európában független, demokratikus államként, a NATO-tagságtól függetlenül”.

Ugyanakkor „a NATO kapui nyitva állnak” a belépni szándékozó országok előtt, és ahogy Finnország és Svédország példája mutatja, „a tagok száma természetesen emelkedhet” – mondta Jens Stoltenberg.

Olaf Scholz hasonlóan fogalmazott, aláhúзва, hogy továbbra is érvényes a NATO 2008-as bukaresti csúcstalálkozóján Ukrajnával kapcsolatban hozott döntés – miszerint a szövetség tagjai üdvözlik Ukrajna euroatlanti integrációs törekvéseit, és egyetértenek abban, hogy Ukrajna a NATO tagja lesz majd –, de egyelőre ahhoz kell hozzásegíteni Ukrajnát, hogy megővhassa területi épségét és szuverenitását.

Mindketten kiemelték, hogy a NATO tartósan támogatja Ukrajnát az önvédelemhez fűződő jogának érvényesítésében. Olaf Scholz kiemelte, hogy Németország addig nyújt támogatást az orosz támadás elhárításához, amíg csak szükséges, és felkészül arra a lehetőségre, hogy elhúzódhasson a háború.

Jens Stoltenberg kijelentette, hogy minél nagyobb területet sikerül felszabadítani az orosz megszállás alól, annál jobb pozícióban lehet megkezdeni a tárgyalást a háború befejezéséről. Mint mondta, „mindannyian azt akarjuk, hogy véget érjen ez a háború”, de a háború vége nem jelenthet „orosz békediktátumot”. (MTI)

Herszon megyében még mindig több település van elárasztva

A dél-ukrajnai Herszon megyében, az ukrán ellenőrzésű területen még mindig öt település, benne 843 ház van elárasztva a kahovai vízerőmű felrobbantása következtében, a Dnyeper (Dnyipro) folyó orosz megszállás alatti bal partján pedig 17 település – közölte az ukrán belügyminisztérium hétfőn a Telegramon.

A Dnyeperen ugyanakkor a vízszint fokozatos apadása figyelhető meg, a nap eleje óta hét centiméterrel csökkent – jegyezte meg a tárca. Közlése szerint eddig az ukrán oldalon 2783 embert evakuáltak, köztük 309 gyermeket és 80 mozgáskorlátozottat, továbbá 284 állatot. 716 embert mentettek ki, köztük 30 gyermeket és 40 mozgáskorlátozottat. Pszichológiai segítséget 401 személynek nyújtottak. A mentést végzők vasárnap több mint 23 ezer tonna vizet szivattyúztak ki 78 házból és pincéből. A munkálatok kezdete óta 497 épületből és

pincéből több mint 132 ezer tonna vizet távolítottak el, miközben 442 tonna ivóvizet és 36 597 kilogramm élelmiszert, és alapvető szükségleti cikket szállítottak az árvíz sújtotta településekre.

Vitalij Kim, a szomszédos Mikolajiv megye kormányzója eközben egy tévéműsorban arról beszélt, hogy régiójában lényegében megszüntették az árvíz következményeit. „A víz alá került 375 ház mindenikéből kiszivattyúzták a vizet. Ezenkívül maradt még két elárasztott híd, az egyik fa, a másik beton, amelyeket az ukrán konotopi utászezred igyekszik megjavítani, és már lehetővé is tették e hidakon az átjárást” – fejtette ki. Szavai szerint a víz visszahúzódnában van a régióban. „Még 50 centiméter van Sznihurivka település mellett, de ez már a kritikus pont. Kijelenthetjük, hogy Mikolajiv megye már nincs víz alatt” – tette hozzá.

Volodimir Zelenszkij ukrán elnök hétfőn újabb haditanácsülést hívott össze, amelyen – az államfő tájékoztatása sze-

rint – a frontvonalakon kialakult helyzet és a támadó dandárok haditechnikai eszközökkel és lőszerrel való ellátása volt a központi téma.

Hanna Maljar ukrán védelmi miniszterhelyettes a Telegramon megerősítette, hogy az ukrán erők visszavették Zaporizzsja megyében Pjatihatki települést. Kiemelte, hogy ezenkívül az ukrán csapatok az ellentámadás két hete alatt visszafoglaltak még hét másik Zaporizzsja megyei települést Bergyanszk kulcsfontosságú kikötőváros és Melitopol irányában. Közölte, hogy az ukrán csapatok az ország délkeleti részében átlagosan hét kilométerre nyomultak be az orosz erők által ellenőrzött területekre, a délen visszafoglalt terület pedig 113 négyzetkilométerre terjed ki.

„Az elmúlt héten az ellenség jelentős veszteségeket szenvedett, több mint 4600 orosz katona halt vagy sérült meg, emellett több mint nyolcvan ember fogásba” – összegezte Maljar. (MTI)

Izrael tavaly fegyvereladási rekordot könyvelt el

Izrael tavaly fegyvereladási rekordot könyvelt el a védelmi minisztérium kimutatása szerint – jelentette a Jediót Ahronót című újság hírportálja, a ynet.

Izrael 2022-ben 12,5 milliárd dollárért exportált fegyvereket. Az ukrán háború miatt az európai országokban ugrásszerűen megnőtt az izraeli fegyverek iránti kereslet, de a növekedéshez hozzájárultak az Abraham-egyezmény révén az Izraellel való kapcsolatokat normalizáló arab államok is. Az eladott fegyverek negyede drón volt.

A védelmi minisztérium jelentése szerint 2014 óta több mint kétszeresére nőtt, és csak az elmúlt három évben ötven százalékkal ugrott meg a fegyverek eladása. A külföldi hadseregekkel kötött szerződések mintegy negyede felderítő és támadó drónokról született, melyek iránt akkora a kereslet, hogy a védelmi tárca szerint még több üzlet születhetett volna, ha lennének további gyártó kapacitások.

A fegyverüzletek mintegy 30 százalékát ázsiai és csendes-óceáni országokkal, köztük Indiával és Szingapúrral kötötték, 29 százalékát európai országokkal, 24 százalékát arab országokkal, 11 százalékát az Egyesült Államokkal és Kanadával, három százalékát Afrikával, és további három százalékát Dél-

Amerikával. Az Egyesült Arab Emírségek, Bahrein és Marokkó izraeli fegyverbeszerzése tavaly háromszorosára nőtt.

A védelmi minisztérium a ynetnek arról számolt be, hogy a japán piac meghódításán dolgozik, és az elmúlt hónapokban már tárgyalásokat folytattak Tokióval. A balti és a skandináv országok, például Svédország, Norvégia és Észtország is érdeklődést mutatott az izraeli fegyverek iránt.

Ukrajnával – elsősorban orosz nyomásra – a jelenlegi kormány elődje politikáját folytatja, és nem ad el Kijevnek támadófegyvereket, köztük olyan légvédelmi rendszereket, mint a Vaskupola, mert ezek támadónak minősülnek. Azonban más, „puha”, például „árménykoló” eszközökkel és hasonlókkal segítjük az ukránokat – hangsúlyozta a védelmi minisztérium illetékese.

2022-ben az izraeli hadiexport negyede drónokból, 19 százaléka rakétákból és légvédelmi rendszerekből, tizenhárom százaléka radarokból és elektronikus hadviselési eszközökből, tíz százaléka megfigyelő és optikai készülékekből, hat százaléka hírszerzési és kiberrendszerekből, öt százaléka páncélozott járművekből, hat százaléka kommunikációs rendszerekből, a maradék lőszerből állt. (MTI)

Szudáni válság

Az EU 190 millió eurós humanitárius és fejlesztési segílyt biztosít

Az EU további 190 millió eurós humanitárius és fejlesztési segílyt biztosít Szudánnak, a kelet-afrikai országban elhúzódo válság miatt kiszolgáltatott lakosság és a gazdaság ellenállóképességének támogatása végett.

Az új uniós segílycsomagból 52 millió eurót humanitárius segílygnyújtásra fordítanak, és 8 millió eurót szánunk arra, hogy támogassák a szomszédos országokat a Szudánból menekülő emberek befogadásában. Ezenfelül 130 millió euróval az EU a fejlesztési együttműködés keretében támogatja az élelmezésbiztonságot, a gazdasági ellenálló képesség megerősítését és az egészségügyet.

Az EU ez évben mintegy 263 millió euróval támogatja Szu-

dánt, továbbá 2023 elején humanitárius légi hidat is indított, hogy alapvető ellátmányt szállítson azokba a régiókba, ahol a legnagyobb az inség.

Április közepén Szudánban fegyveres összecsapások törtek ki a szudáni hadsereg és a Gyorsreagálású Támogató Erők (RSF) félkatonai szervezet között. Az erőszak kitörését megelőzően a politikai, biztonsági és gazdasági instabilitás a rossz természettel párosulva az elmúlt évtized legsúlyosabb humanitárius válságához vezetett az országban. A fegyveres konfliktus kezdete óta több mint 2,1 millió ember kényszerült elhagyni lakóhelyét. Szudánban jelenleg 24,7 millió ember, a lakosság mintegy fele szorul humanitárius segílysre. (MTI)

Ország – világ

Hiányos dokumentáció

A Román Akadémia csak a jogszabály dokumentációjának kiegészítése után véleményezi a barna medvékre vonatkozó intervenciós kvótákról szóló környezetvédelmi miniszteri rendeletet – tájékoztatót hétfőn az intézmény. Tanczos Barna tárcavezető június 14-én jelentette be, hogy aláírta azt a rendeletet, amely szerint 426 barnamedvét megelőzési céllal, újabb 55 példányt pedig beavatkozási céllal lehet kilőni, de előzetesen nem kérte ehhez a Román Akadémia természeti emlékek gondozásáért felelős bizottságának (CMN) hozzájárulását. Ez utóbbi tétellel a környezetvédelmi minisztérium június 14-én 18 óra 8 perckor e-mailben kérte a rendelet jóváhagyását. A kéréshez azonban nem csatolták az Országos Erdészeti, Kutatási és Fejlesztési Intézetnek azt a tanulmányát, amelynek alapján a tárca az intervenciós kvótákról döntött. Az akadémia csak akkor fogja elemezni a kérést, ha a minisztérium a rendelet dokumentációját kiegészíti ezzel a tanulmánnyal – olvasható a közleményben. Az intézmény emlékeztetett: a hatályos törvények szerint indokolt esetben a környezetvédelmi minisztérium a tárcavezető utasítására, a Román Akadémia előzetes véleményezése alapján megállapíthat vadgazdálkodási intervenciós kvótákat, „feltéve, hogy nincs elfogadható alternatíva, és a derogációk nem veszélyeztetik az érintett fajok populációinak megmaradását a természetes élőhelyükön”. (Agerpres)

Jelentős Románia devizaadóssága

Három uniós tagállam bruttó államadósságának több mint 50 százaléka 2022 végén devizaadósság volt: ezek Horvátország (75 százalék), Bulgária (71) és Románia (53) – derül ki az Eurostat hétfőn közzétett adataiból. A három tagállam devizaadósságának jelentős része euróban denominált volt. Bulgária és Románia nem tagja, míg Horvátország 2023. január 1-jén csatlakozott az euróövezetbe. A legtöbb euróövezeti tagállamban a bruttó államadósság teljes egészében vagy csaknem teljes egészében nemzeti valutában volt denominálva. (Agerpres)

Tilos kiskorúakat kiszolgálni alkoholos itallal

Kihirdette hétfőn Klaus Iohannis államfő azt a törvényt, amelynek értelmében pénzbírság szabható ki, és az üzlet vagy a vendéglátóipari egység működési engedélye is felfüggeszhető, ha kiskorút szolgálnak ki alkoholos itallal. A jogszabály a társadalmi együttélés és közrend elleni cselekmények szankcionálásáról szóló 1991/61-es törvényt módosítja úgy, hogy szabálysértésnek minősíti az alkoholtartalmú italok kiskorúaknak történő árusítását vagy ingyenes kínálatát az ilyen termékek forgalmazására jogosult létesítményekben. A módosítás szerint az alkoholtartalmú italok forgalmazására jogosult üzlet vagy vendéglátóipari egység szabálysértést követ el, és 100-tól 500 lejig terjedő pénzbírsággal, illetve működési engedélyének 10 naptól 30 napig terjedő felfüggesztésével büntetendő, ha kiskorút szolgál ki alkohollal, akár pénzért, akár ingyen. Ilyen esetekben a gyermekvédelmi intézmények is tehetnek feljelentést. (Agerpres)

A „mór” visszaütött?

(Folytatás az 1. oldalról)

is támogatást kapott 201 millió lejes beruházásra. Az 550 ezer lakosú Bihar megyében összesen 1,48 milliárd lej értékű beruházás engedélyezett. Ezzel szemben – háborogtak – Iasi megye 1,51 milliárd lejt kapott beruházásokra, bár 200 ezerrel több lakosa van.

Hargita megye, „ahonnan az RMDSZ elnöke származik”, 1,07 milliárd lej értékű projektekhez kapott támogatást, holott a megyének mindössze 290 ezer lakosa van. A bírálóknak nagyon fáj az is, hogy az elnök szülőfaluja 10,2 millió lejt kapott útkorszerűsítésre.

Elemzők állítják, az RMDSZ kormányból való kilépése a pártok mohóságának, a nacionalista politikai számításoknak és az egyszerű aritmetikának a kombinációja, aminek a kockázatai sem elhanyagolhatók.

Az RMDSZ nem önként és senkitől nem kényszerítve hagyta el a kormányt, hanem „lenyomták a lépcsőn” – mondta Kelemen Hunor. Szándékosan. Bizonyára úgy gondolták – tegyük hozzá –, hogy a mór megtette a kötelességét...

Politikai elemzők szerint az RMDSZ célja mindig a stabil többség garantálása volt, üzenet a világnak, hogy Románia demokratikus állam, amely tiszteletben tartja a kisebbségek jogait. Az egyensúly volt az az erős érv, amelyet az RMDSZ és konjunkturális szövetségesei is használtak. De a nacionalista félelem megbénítja a román pártok stratégiai gondolkodását – summáztak.

Megtette a mór a kötelességét? Várjuk a fejleményeket, miközben az új koalícióban erősödnek a feszültségek.

Új kihívások a hazai légi szállításban

Idén több mint 25 millió utasra számítanak

A légi szállítás jelenlegi kihívásairól szervezett konferenciát e hét végén Szovátán a Romániai Repülőterek Egyesülete. A rendezvényen részt vettek a hazai repülőterek igazgatói, a megyei tanácselnökök, a külföldi repülőgépgyártó cégek szakemberei, légi társaságok és a Romániai Civil Légi Hatóság képviselői. A konferencián a romániai civil légi szállítás fejlesztéséről, a légitársaságok együttműködéséről esett szó, a légi utak hálózatának bővítési lehetőségeit, a légi szállítás jövőbeni kihívásait taglalták az új repülőteri technológiai felszereltség és modern rendszerek alkalmazásának kontextusában.

Mezey Sarolta

– A romániai repülőtereken a légi utasforgalom 2023-ban meghaladja a járvány előtti, 2019-ben regisztrált forgalmat, az utasok száma év végéig meghaladja a 25 milliót. Míg 2019-ben a január–április közötti időszakban a légi utasok száma 6,5 millió volt, ez a szám idénre 6,9 millióra nőtt, ami 6,6 százalékos növekedést jelent – közölte David Cicero, a Romániai Repülőterek Egyesületének elnöke. 2040-ben előrevetíthetően a légi utasok száma megközelíti az 50 milliót, ami az utasok megkétszereződését jelenti majd. Ennek tudatában koherens stratégiát kell kidolgozni a repülőterek fejlesztése érdekében. Az idei konferenciát is annak érdekében szerveztük, hogy az iparág folyamatos növekedését tekintve véve a civil repülés szakemberei a hatóságokkal és a légi társaságok

képviselőivel egyeztessenek – mondta az elnök.

Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke meglepedését fejezte ki amiatt, hogy Maros megye adhatott otthont a romániai civil légi szállítás fejlesztését célzó konferenciának, és ezt a marosvásárhelyi Transilvania nemzetközi repülőtér fejlesztéséért tett erőfeszítésük elismeréseként értékelte. A marosvásárhelyi regionális repülőterén számos változás következett be, ami a 21. századi követelményeknek tesz eleget annak érdekében, hogy kiszolgálja a régió lakosságának utazási igényeit, és hozzájáruljon a turizmus fejlesztéséhez.

Infrastrukturális fejlesztések a repülőterén

Peti András, a marosvásárhelyi repülőtér igazgatója a konferenciát követően nyilatkozott lapunknak, elmondta, hogy nincsenek „mágikus” megoldások, minden repülőtér a leghatékonyabban próbálja kiszolgálni utasait.

– A legtöbb repülőtér európai forrásokból infrastrukturális fejlesztésbe kezdett. Bővítik az utasfogadó terminálokat, repülőgép-parkolókat, s ezen kívül a működtetéshez szükséges eszközöket szereznek be. Ez azt jelenti, hogy munkatelepek sokasága fogadja az utasokat. A beruházások kihívást jelentenek a kivitelezőknek is, hiszen a munkálatokat határidőre, év végéig kell befejezni, úgy, hogy ne akadályozzák az utasforgalmat – fogalmazott Peti András, a Transilvania repülőtér igazgatója, hozzátéve: a marosvásárhelyi repülőterén jelenleg egy 30 millió eurós beruházás van folyamatban. Emellett az elmúlt héten egy újabb támogatási szerződést írt

alá eszközvásárlásra. E finanszírozás révén tíz, új technológiájú, környezetbarát, repülőteret kiszolgáló eszközt, berendezést, gépet, autót fognak vásárolni a Transilvania repülőtér számára.

A légi kikötők veszik át a vasúti és a közúti forgalmat

Kérdésünkre, hogy mennyire befolyásolja az újonnan megnyitott brassói repülőtér a marosvásárhelyi repülőtér forgalmát, az igazgató elmondta:

– Mivel a vasúti infrastruktúrába nincsenek beruházások, és a gyorsforgalmi utak építése is nehezen halad, fontos, hogy a légi kikötők átvegyék a megnövekedett utasforgalmat. Számunkra örvendetes, hogy egy teljesen új repülőtér épült meg. Ezzel a romániai repülőterek száma 17-ről 18-ra növekedett, s ezzel növekedni fog a romániai légi utasforgalom. Nem gondoljuk, hogy a brassói repülőtér befolyásolja a marosvásárhelyi forgalmát.

Köztudott, hogy egy nyugat-európai állampolgár átlagban évi háromszor utazik repülővel, ehhez viszonyítva a Romániában utasforgalmi szempontból legjobb évnek számító 2019-es évben egy állampolgár átlagban egyszer szállt repülőre. Tehát sok van addig, amíg felzárkózunk az európai átlaghoz. De ehhez elsősorban az szükséges, hogy bővítsük az infrastruktúrát – mondta az igazgató.

Több repülőgépre és személyzetre lenne szükség

– Tekintettel arra, hogy idén és az elkövetkező években előreláthatóan megnő az utasforgalom, kérdés, hogy a légitársaságok rendelkeznek-e elegendő repülőgéppel ahhoz, hogy zavartalanul bonyolítsák a

Fotó: Romániai Repülőterek Egyesülete

forgalmat, le tudják-e fedni a járatokat?

– A légi utasforgalom nagy problémája, hogy a repülőgépgyártás nem tudja tartani a lépést a kereslettel. Másfelől a légitársaságok által megrendelt repülőgépek leszállítása legtöbb esetben késik. Tehát több repülőgépre lenne szükség, mint ami jelenleg rendelkezésre áll. Ezzel párhuzamosan személyzethiánnyal is szembe kell nézni. Nincs szakképesített személyzet. Folyamatosan új muincaerőt kell alkalmazni, olyant, aki szeret dolgozni, és hajlandó elsajátítani azt a tudást, amely új feladatok ellátásához szükséges.

– Egy másik fontos kérdés a klímaváltozás kontextusában a károsanyag-kibocsátás csökkentése. Erre hogyan készülnek fel?

– Nagy kihívás a repülőterek és a légitársaságok számára a légszennyezés csökkentése. Az egész világ elkötelezte magát a környezet-szennyezés mérséklésére, ez a repterek és a légi társaságok részéről nagyon komplex tervet igényel. Minden intézkedés plusz költséget jelent, ami ahhoz vezet, hogy a re-

pülőjegyek meg fognak drágulni. A gazdasági helyzet, az infláció, illetve a háború miatt már jelentős drágulásnak vagyunk a tanúi, és ez valószínűleg rányomja a bélyegét a további légitforgalom-növekedésre.

Beindultak a charterek, újabb memmingeni járat

– Hogyan alakul a marosvásárhelyi repülőtér járatkínálata?

– A nyári időszak a legszűfoltabb, hiszen a menetrend szerinti járatok mellett beindultak a nyári charterjáratok. Marosvásárhelyről Törökországba és Krétára lehet utazni, Antalyába majdnem minden nap, Krétára pedig keddenként. Nagyon népszerű a memmingeni járat, ide a heti két járat helyett most három indít a WizzAir társaság. Továbbra is népszerű a londoni, a dortmundi, valamint a budapesti járat. A nemrégiben beindított bukaresti járatra van kereslet, de a légitársaság a már említett személyzethiánnyal küzd. Sajnos emiatt az elmúlt héten az esti járatok törlésére kényszerültek – fogalmazott Peti András.

A román írásbelivel megkezdődött a képességvizsga

Továbbra is nehéz, túlzásfolt tételek

A román nyelv és irodalom dolgozattal megkezdődött tegnap a nyolcadik osztályt végzett diákok cikluszáró képességvizsgálója. Országos szinten 161.500 körül volt a résztvevők száma, melyekben 4.218-an voltak jelen a román írásbelin. Ez 552-vel kevesebb, mint ahány diák márciusban próbavizsgát tett.

Voltak, akik a próbavizsgánál nehezebbnek, mások könnyebbnek

éreztek az irodalmat érintő és a nyelvtani ismeretekre vonatkozó feladatokat, amelyeknek a többsége két játékkal kapcsolatos, önmagában valóban könnyebben érthető szöveg volt. Valójában, ha alaposan megnézzük, sokkal nehezebb volt minden pontra helyesen válaszolni, mint ahogy első pillantásra tűnt. Talán sokan fel sem fogták a dolgozat nehézségét, amelyben nyolc egyéni vélemény és kisebb-nagyobb fogalmazás szerepelt. Ezek-

ben nagyon sokat lehetett tévedni mind a mondat szerkesztést, mind a nyelvhelyességet illetően. Ennél is nagyobb gond az idővel volt, sajnos a szükségesnél sokkal kevesebb gondolkodási idő maradt a megoldásokra. Emiatt mind a vidéki, mind a városi iskolákba járó vizsgázók egy része elpanaszolta, hogy nem tudta a dolgozatot befejezni, soknak közülük pedig nem maradt ideje, hogy átnézze a válaszokat. Nem egy diák másfél óra

után távozott, kevésbé amiatt, hogy minden feladatot megoldott volna, inkább azért, mert hozzá sem tudott fogni a feladatok némelyikéhez, amelyeket nem az átlag romániai tanuló képességeihez mérten fogalmaztak meg, a múlt évi mintához hasonlóan.

Egy vidéki iskola vezetője választotta érdeklődésünkre, hogy azon diákok számára, akik jól beszélnek,

kommunikálnak román nyelven, sokkal könnyebb volt a válaszokat megfogalmazni, és helyesen leírni. Azok a vizsgázók, akiknek nehezebben megy a mondatalkotás, a ragozás és az egyeztetés, sokat tévedhettek. Az eredmények tükrében elválik.

Szerdán a matematika-, csütörtökön az anyanyelvi írásbelivel folytatódik a képességvizsga. (bodolai)

Fotó: Nagy Tibor

Orgonaest, Carmina Burana és Vița de Vie

Évadzáró hangversenyek

Június végén véget ér a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia idei, 2022/2023-as évada. E héten és jövő hét folyamán, az évadzárás napjaiban több hangversenyre is várják a közönséget a Kultúrpalotába (és nem csak).

Mindkét héten két koncerten vehetnek részt az érdeklődők, ezek közül sorrendben az elsőre holnap, június 21-én este hét órától kerül sor a Kultúrpalota nagytermében. A szerda esti orgonahangversenyen az Ausztriából hazalátogató *Windhager-Geréd Erzsébet* működik közre, aki a Kultúrpalota nagytermének gigantikus hangszerén J. S. Bach, Max Reger, Liszt Ferenc, Takács Jenő és Thierry Escaich műveiből játszik.

Windhager-Geréd Erzsébet ismert erdélyi zenészcsaládból származik.

Tanulmányait a kolozsvári Gheorghe Dima Zeneakadémia orgona szakán Ursula Philippinél végezte. A bécsi Zeneművészeti Egyetemen orgonát és egyházzent tanult Michael Rădulescu és Peter Planavsky mellett (kitüntetéssel) orgona-egyházzene szakon, majd a

Windhager-Geréd Erzsébet

párizsi Conservatoire National Supérieur orgona-művészkepző szakát is elvégezte Olivier Latry és Michel Bouvard osztályában. Számos ösztöndíj (Sankt Severin fórum, Linz – Ausztria, Fondation Meyer, Párizs – London, Mecenate Musical – Párizs) és nemzetközi

kitüntetés (Mention honorable a brüsszeli 12. nemzetközi orgona-versenyen – Belgiumban, Magistra artium kitüntetéssel orgona- és egyházzene szakon) részese. 2015 óta doktori cím birtokosa. Nemzetközi koncertek meghívottja orgonistaként, karnagyként vagy

kamarazene-együttesek tagjaként. Eddigi fellépései elvezették Európa számos országába, Izraelbe, dél-amerikai koncertkörútra Brazíliába, valamint Erdély számos városába. Közreműködött a párizsi Orchestre National de France-szal (karmester Riccardo Muti), valamint a Bécsi Filharmonikusokkal Fabio Luisi vezénylete alatt. Jelenlétét a nemzetközi zenei életben ezenkívül számos CD- és tv-felvétel hitelesíti. Erdélyben 2005–2017 között a Babeş-Bolyai Tudományegyetem oktatójaként is tevékenykedett.

Különleges érdeklődési köre a kortárs zeneszerzők ősbemutatói és az improvizáció.

2006-tól a bécsi Lutherische Stadtkirche orgonistájaként egy 2018-ban felújított, nemzetközileg nagy érdeklődést kiváltó hangszer művésze. Itt jelent meg 2021-ben a Himmlische Physharmonien című legújabb szóló CD-je, Mozart, Lickl, Schumann és Liszt műveivel.

Az orgonaestet követő koncertre június 25-én, vasárnap 19 órától kerül sor, de nem a Kultúrpalotában, hanem a marosvásárhelyi várudvarán lévő várszínpadon: a 26.

Marosvásárhelyi Napok keretében Carl Orff *Carmina Burana* című legendás művét adja elő a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia. A vokálszimfonikus hangversenyen Cristiane Razez szoprán, Ștefan von Korch tenor és Balla Sándor bariton működik közre, vezényel Mihnea Ignat.

A filharmonia évadzáró, rendkívüli hangversenyeire június 28-án és 29-én, szerdán és csütörtökön (mindkét nap 19 órától) kerül sor a Kultúrpalota nagytermében. Ekkor a Vița de Vie rockzenekarral közös koncerteken vehetnek részt az érdeklődők. Az együttes – az ország számos filharmoniajában való koncertjét követően – Marosvásárhelyre érkezik, ahol a helyi szimfonikus zenekarral közösen lép fel Remus Grama karmester vezénylete alatt. A koncertprogramban az együttes leghíresebb, szimfonikus zenekarra átdolgozott dalai szerepelnek.

A közelgő eseményekre a későbbiekben még visszatérünk, a koncertekre jegyek a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia jegypénztárában, online pedig az Eventbook honlapján kaphatók. (Knb.)

A Várad júniusi számáról

A Nagyváradon szerkesztett és kiadott irodalmi, művészeti, kulturális, társadalmi, tudományos folyóirat idei 6. száma felidézti Tüzes Bálint költő-tanár alakját, aki éppen tíz éve hunyt el. Bár már Szilágyi Domokos is ígéretes tehetségnek találta a még kiforratlan hangú poétát a hetvenes évek elején, Tüzes mégsem jutott el az önálló kötetig a diktatúrában. Nem volt termékeny költő és publicista, de színes egyéniségevel és „kultúrmisszionáriusi” szerepvállalásával értékes tagjává vált a bihari, az erdélyi magyar közösségnek, miközben büszkén hangoztatta őrmény gyökereit. Két versének és egy róla szóló nekrológnak az újraközlésével emlékezik rá a folyóirat friss száma.

Lőrincz György udvarhelyszéki író *Ma éjjel eljövök érted...* című novellája alkotja a lapszám gerincét, mellette Domonkos László rövidprózája, illetve Vitéz Ferenc, Czilli Aranka, Ferenczi János, Majoros Enikő és Molnár Zsolt versei képezik az irodalmat. Kocsis Csaba, a sokoldalú berettyóújfalui alkotó új könyve és a Nagyváradon legutóbb megnyitott fotó- és fotógrafika-kiállítása is téma a lapban, már csak azért is, mert az ő művei illusztrálják a friss folyóiratszámot. Mivel az előző, májusi lapszám képzőművésze Jovián György volt, aki a felújított váradi

barokk palotában állította ki a *Sic erat in fatis* ovidiusi sorjegyében egyes alkotásait, ezúttal a tárlatnyitóról közöl tudósítást a folyóirat. Továbbá beszámoló a Lipcsei Márta költővel való könyvtári találkozásról, akit 80. születésnapja alkalmából köszöntöttek, úgy is, mint a Várad egyik alapítóját.

Fülöp László és Barkóczy László kaposvári kutatók a magyar ötvösművészetről és céhtörténetről szolgálnak érdekes történelmi adalékokkal tanulmányukban, Fried Noémi Lujza pedig Schlauch Lőrinc püspök váradi emlékszobájának megnyitására ír. Tóth Hajnal az egyik legtöbbet turnézó, legnépszerűbb magyar rockzenészt, Takáts Tamást hozza „olvasóközelségbe” A zene gazdagabbá teszi az életet címmel. Szombati-Gille Tamás szinkritikával jelentkezik ezúttal, Farkas László helytörténelmi sorozata az Erdélyi Helikon íróközösségének 1927-beli nagyváradi fellépését idézi fel korabeli sajtóbeszámolók alapján.

A Várad májusi száma megrendelhető a varadszerkesztoseg@gmail.com e-mail-címen, itt lehet előfizetni is. A megrendelők a folyóiratot postán kapják meg, az előző lapszámok a Varad.ro honlapon is olvashatók.

Ugye megmondtam?

Kuszálék Péter

A múlt keddi cikkemben a mesterséges intelligencia körüli zavaroktól tartanak azok, akik szerint, ha nem gyújtasz rá az elsőre, nem tudsz rászokni, s ha nem szoktál rá, akkor arra sincs gondod, hogy leszokjál. Egyszerűbb a szorzótáblánál! Tehát: nem kell MI-t telepíteni a számítógépekre. Probléma megoldva, mehetünk flekkenezni.

Még azt is írja az idézett cikk: a gondolkodó gépek problematikája részben a sci-fi-írók agyából mászott elő, „az embert leigázó gépektől való félelem a mozivászon népszerű motívuma lett, a legtöbb nézőnek a Terminátor azonnal beugrik”. Hova ugrik be, egy kád tömény kénsavba? Meg aztán kicsoda vagy micsoda az a Terminátor? Rémlik, hogy egy amerikai film hőse... Jó nekem, mert odafigyeltem Roman Polanski intésére; néhány évtizeddel korábban azt mondta: „ahogy elnézem, az amerikaiak már csak gyerekfilmeket gyártanak, mi több: egyre kisebb gyerekeknek”. Ennek a gondnak is

lászt. Hogyan? Éppolyan egyszerű, mint a cigarettázás elleni küzdelem: ha nem gyújtasz rá az elsőre, nem tudsz rászokni, s ha nem szoktál rá, akkor arra sincs gondod, hogy leszokjál. Egyszerűbb a szorzótáblánál! Tehát: nem kell MI-t telepíteni a számítógépekre. Probléma megoldva, mehetünk flekkenezni.

Még azt is írja az idézett cikk: a gondolkodó gépek problematikája részben a sci-fi-írók agyából mászott elő, „az embert leigázó gépektől való félelem a mozivászon népszerű motívuma lett, a legtöbb nézőnek a Terminátor azonnal beugrik”. Hova ugrik be, egy kád tömény kénsavba? Meg aztán kicsoda vagy micsoda az a Terminátor? Rémlik, hogy egy amerikai film hőse... Jó nekem, mert odafigyeltem Roman Polanski intésére; néhány évtizeddel korábban azt mondta: „ahogy elnézem, az amerikaiak már csak gyerekfilmeket gyártanak, mi több: egyre kisebb gyerekeknek”. Ennek a gondnak is

egyszerű a megoldása: ha lefekvés előtt nem nézel stupid filmeket, akkor éjjel nem pisilsz be.

Még egy esély arra, hogy megússzuk. A ríogatás: „az élet bármilyen szegmensében beláthatatlan következményei lesznek, ha hagyjuk, hogy önállósodjon az MI”. Az elhárítás módja: *ne hagyjad!* Püföld hűspotyolóval a számítógéped, amíg szétesik. Olcsóbb és egyszerűbb: húzd ki a villásdugót a konnektorból.

Az Euronews cikkírója (mert ő ríogat, nem Csejdiné!) tehetetlenül tárja szét a kezét: törvényi tiltás kellene, de annak sincs semmi esélye, mert hiába a tilalom, ha meg lehet kerülni a sorompót. És azzal fejezi be, amit már 80 éve tudunk: ha kitalálták az atombombát, akkor le is fogják dobni. Már az is igazán derék dolog – a *Homo sapiens* egyik humánus tette, valóban –, hogy a hidrogénbombát nem vetették be (néhány antihumánus diktátor nagy bánatára).

A fentebb vázolt drasztikus megoldásokat már egy hónapja dédelgetem, de csak most teszem papírra. Attól ment föl a vezérhangyám, hogy egy magyarországi honlapon a következő hír jelent meg május 10-én: „A Newsroom eddigi legfilozofikusabb (!) adásában arról beszélgettünk, hogy miként alakíthatja át a társadalmat a közeljövőben az MI, és hogy miért nem lehet már a szellemet igazán visszagyömöszölni a palackba”. Mivel hogy filozofikus volt az adás, lemondtam arról, hogy behallgassak, mert nincs időm agyament fantaszták rémeséit hallgatni. Ha jól tudom, az MI számítógépen készül és terjed, nem Aladdin agyagmécsestől tör elő. A számítógépet pedig ki lehet kapcsolni, sőt: be se kell kapcsolni. Miért kell frászolni az MI-től? Én a filozófusoktól, ideológusoktól, diktátoroktól (a hitlerektől és sztálinoktól) meg a rossz útra tévedt okostojásoktól féltem az emberiséget, mert őket tartom e

pusztító marhaságok kitalálóinak / alkalmazóinak. Párizs – az abszint fővárosa – volt a gyűjtőhelye a futuristáknak, dadaistáknak és a többi blöd ideológia és irányzat zavaros tekintetű prédikátorainak; ma már rafináltabb tudatmódosítókkal (hagyományos és szintetikus drogokkal) operálnak ezek a szellembélelt művészek, világmegváltó tanokkal és ezoterikus trükkökkel üzletelő köklerek. Vigyék magukkal a fészbukot, twittert, tiktokot meg a többi fölösleges, energiazabáló találmányt; költözzenek a Szahara közepére, kétszáz mérföldnyire bármilyen vízforrástól, ott remekül fogják érezni magukat – a mesterséges intelligenciájuk szörét simogatva.

(Ha valakinek úgy tűnik, hogy korábban elmondott dolgokat ismételt meg, az nem olyan nagy baj, csupán azt jelzi: következetesen harcolok azért, hogy az osztályellenesség lába alól kihúzzam a szőnyeget.)

Szászrégen

Szerkesztette: Vajda György

Kilenc év munkájának eredménye

(Folytatás az 1. oldalról)

amely mintegy 100.000 euróval alullicitálta az értéket, arra számítva, hogy amennyiben hozzáfognak a munkához és elfogy a pénz, kiegészítést kérnek a minisztériumtól. Elég hosszú folyamat volt, míg ezzel a módszerrel folytathatták a munkát. Ellenkező esetben még jobban elhúzódott volna a kivitelezés, ugyanis a szerződést csak jogi úton lehet felbontani, majd ezt követően – a jogos határidőket betartva – újabb versenytárgyalást hirdetni. Márk Endre polgármesternek és Cseke Attila miniszternek köszönhetően sikerült folyósítani a kivitelezőnek a munkálatok folytatásához és befejezéséhez szükséges pénzt. Mindemellett a kültelek rendbetétele a polgármesteri hivatalra hárult, ez külön tervezési, kivitelezési eljárást igényelt. Szerencsére ezt az eljárást a csarnok építésével párhuzamosan lehetett folytatni. Tekintettel arra, hogy Szászrégenben hagyományosan ezen a téren tartják a csütörtöki vegyes piacot és a szombati bolhapiacot, az önkormányzat úgy döntött, hogy a térről kiszorult kereskedőknek a csarnok körüli utcákban adnak időszakos engedélyt a vásártartásra. Mi több, a csarnok felújításával, illetve a kültéri elrendezésével azt is biztosították, hogy minden kereskedő külön villanyórával ellátott vezetékre csatlakozhat, így fogyasztását is törlesztheti, és nem kell improvizált megoldást keresnie. Nyilván a területbérletet továbbra is fizetik a polgármesteri hivatalnak.

A csarnokot az idén januárban vették vissza az Országos Beruházási Alaptól. (Sz.m.: A pályázati feltételeknek megfelelően az önkormányzat tulajdonában levő területet az építkezés idejére át kellett adni a CNI-

Márk Endre polgármester a megnyitott piacon

nek, majd a munkálatok befejezésével az új létesítményt át kell vegye a hasznélvező önkormányzat.) Azért nem nyithatták meg korábban, mert mindamellett, hogy a csarnok építését (tervét) minden intézmény engedélyezte, a munkálatok befejezése és átvétele után, a működési engedély kiváltása előtt újra kellett engedélyeztetni a létesítményt. Ezzel egy időben a hivatal is kiegészítette a szerkezeti felépítését, hiszen a csarnokot működtető személyzetet is alkalmazni kellett, ami szintén elég hosszú, bürokratikus eljárás. A csarnok megépítése mintegy 8,5 millió lejt került, a környéke elrendezésére 400.000 lejt költött a polgármesteri hivatal.

A csarnokban kizárólag mezőgazdasági és élelmiszeripari termékeket lehet árulni. A tej- és hústermékek forgalmazására külön kialakított helyiségek mellett 250 asztalt bocsátottak az árusok rendelkezésére. Nyitáskor mintegy 50 asztalt foglaltak el. Azoknak az árusoknak, kereskedőknek, akik asztalt foglalnának, a polgármesteri hivatal közönségtájékoztató irodájába kell benyújtaniuk kérvényeiket a termelői és/vagy viszonteladói engedély mellett. Amennyiben elfogadják a kérelmet, továbbítják azt a piacigazgatósághoz, ahonnan lejut a piaccsarnokba. Az árusok a szerződéskötést követően foglalhatják el az asztalt. A polgármesteri hivatal illetékesei arra számítanak, hogy a kicsi piacról is „átigazolnak” a kereskedők, hiszen ott – bár vannak fedett kőasztalok –, szabadtéren árulnak, ahol ki vannak téve az időjárás viszontagságainak, arról nem is beszélve, hogy az új csarnokban az élelmiszer-biztonsági és higiéniai feltételek jobbak. A kicsi piac felújítása nagyon sok pénzbe kerülne, ezért itt nem szándékozik fejleszteni az önkormányzat, helyette azt ajánlja, hogy vegyék birtokba a kereskedők az új létesítményben levő asztalokat. Amennyiben megfelelnek a feltételeknek, és elfogadják a csarnok működtetési szabályzatát, természetesen máshonnan is jöhetnek árusok. Nyitáskor több beszercei tejfeldolgozó kínálta portékáit. A polgármesteri hivatalnak nem titkolt szándéka, hogy a csarnokkal a környékbeli gazdák számára szeretne elősorsban lehetőséget teremteni portékáik értékesítésére. De azt sem zárják ki, hogy egy nagybani kereskedő is megjelenik, akin keresztül több asztalt is bérbe adhatnak. Az a jó, hogy az őstermelőket és a viszonteladókat külön kijelölt szektorokba helyezték, így eszerint is válogathatnak majd a termékek közül a vásárlók.

A csarnok munkanapokon és szombaton 6.30 és 21 óra között tart nyitva, vasárnap 7 és 14 óra között várja a vásárlókat és – amint korábban említettük – az árusokat is, akik valóban a környék legkorszerűbb piaccsarnokában kínálhatják megvételre termékeiket.

Felújítják a mozit

Hosszas egyeztetés után végre eljutott oda a polgármesteri hivatal, hogy az Országos Befektetési Alap (CNI) támogatásával elkezdődjön a főtéren levő egykori Patria mozi felújítása, átalakítása. Az épületet az 1960-as években húzták fel, a mozizás hanyatlása után bezárták. Néhány cég kereskedelmi helyiségként használta az egykori előcsarnokot, majd a használhatatlanná váló ingatlant bezárták.

Fotók: Vajda György

A tervek szerint az egykori nagytermet leszűkítik, és egy 54 férőhelyes 3D moziteremmé alakítják át, az emeleten könyvtár és olvasóterem lesz, illetve kialakítanak egy 145 férőhelyes multifunkcionális termet, ahol színházi előadásokat, konferenciákat, képző- és fotóművészeti kiállításokat tarthatnak. Természetesen az épületben új mellékhelyiségeket, irodákat, öltözőket is kialakítanak. Újjáépítik a fűtőházat is, ahova korszerű hőközpontot helyeznek el. A projekt tartalmazza a bútortartás vásárlási költségeit is. A tervet a KXL Studio Kft. készítette el, a kivitelező az Audiotech Multimedia Group Kft. – mindkét cég budapesti. Az építési engedélyt 2022. december 6-án váltották ki, majd az építőtételek szervezését követően ez év március 29-én hozzáfogtak a felújításhoz, amelyet a szerződés alapján 36 hónap múlva, azaz 2026. március 29-ig kell befejezni. A szászrégeniek szerencséjére egy olyan cég nyerte el a kivitelezési jogot, amely egykori mozi-termek rehabilitációjára szakosodott. A csapat Temesvárról érkezett Szászrégenbe, az építésvezető szerint ott három hasonló termet alakítottak át a 2023 Európa Kulturális Fővárosa cím elnyerését követően. A hivatal illetékesei szerint a munkások hétfévente is dolgoznak, így egyelőre úgy tűnik, hogy határidő előtt fejezhetik be a munkát. Jelenleg a legnehezebb műveletet végzik, ugyanis meg kell erősíteni az épület struktúráját, így gyakorlatilag alábetonozzák és vasbeton szerkezettel rögzítik a meglévő falakat. Lebontották az egykori kazánházat, és az alapoktól a tetőig újjáépítik. A korábbi számítások szerint 1,6 millió euróba (mintegy 50 millió lejt) kerül a felújítás, amelyet, amint említettük, az országos beruházási alaptól valószínűleg meg. Jelenleg a cég rendelkezésére 8 millió lejt áll. Márk Endre polgármester azt reméli, hogy a miniszterválasztás nem akadályozza meg a kivitelezést, illetve a projekt finanszírozását, mivel az épület rehabilitációja beillik abba a hosszú távú városfejlesztési tervbe, amelynek során rendbe tennék a főtéren épületeket, és a központi parknak is új arculatot adnának. Ebbe már nem illett bele a kommunista időkben felhúzott, korszerűtlenné vált épület.

Visszanyerheti régi fényét a szászrégeni Malom-árok

A szászrégeniek régi álma válhat valóra azzal, hogy sport- és turisztikai céllal rehabilitálják a várost átszelő egykori Malom-árkot. A polgármesteri hivatal illetékesei több mint két éve folytattak tárgyalást a Maros Vízügyi Hatósággal azért, hogy az takarítsa ki az elhanyagolt állapotba került medret. Ezt szorgalmazta a Klaus Birthel – a város egykori főépítésze – által vezetett unDAverde környezetvédelmi egyesület is. Mint ismeretes, Szászrégen egykor csónakgyártó központ volt, és itt nagyon sokan kajakoztak. A Maros régi gátján felüli egykori holtágban volt az evezősklub székháza is.

2022 októberében Varga István, a csónakgyár egykori faipari mérnöke által az Eugen Nicoară művelődési otthonban szervezett, csónakgyártásról szóló ipartörténeti kiállításon született az az ötlet, hogy teremtsenek lehetőséget a városban arra, hogy a Maros régi gátján felüli egykori holtágban működő evezősklub

bot újjáélesszék. Ennek a hagyománynak a folytatását tervezte el a Klaus Birthel – a város egykori főépítésze – által vezetett unDAverde környezetvédelmi egyesület is, amely szorgalmazta a várost átszelő Malom-árok ilyen célú átalakítását. A lakótelepek közelében is elhaladó patak egyes szakaszait korábban építették, lebetonozták. A környezetvédők a Só (Sárii) utca utáni szakasz rehabilitálását szeretnék megvalósítani.

A polgármesteri hivatal több

mint két évig tárgyalta a Maros Vízügyi Hatósággal annak érdekében, hogy a medret tisztítsák ki, ugyanis ez a part gondozása a hatóság feladata. Végül az idén februárban sikerült rendbe tenni a medret. Az unDAverde egyesület partnerként segítette a vízügyi munkatársait, hogy elsősorban környezetvédelmi rehabilitáció is legyen, és kajakozásra alkalmassá tegyék a patakot. Megegyeztek abban, hogy egyes helyeket fákkal és cserjékkel ültet-

nek be, és az újjáalakult szászrégeni evezősklubnak három pontot építenek ki, ahonnan kajakokkal is megközelíthető a Malom-árok. Ennek az együttműködésnek köszönhetően sikerült elkészíteni a pontonokat (fotó), és mintegy 11 km-es szakasz csónakázhatóvá válhat. Gyakorlatilag Abafájig lehet menni csónakkal. A görgényszentimrei erdészeti iskola, valamint a polgármesteri hivatal támogatásával beültették a helyet is. A hosszú távú

elképzelés szerint a Malom-árok mentén yalgösvényeket és bicikliutakat építenének ki, és akár turisztikai céllal is használhatnák a Malom-árkot kajakozásra, csónakázásra.

A polgármesteri hivatal keresi a jogi megoldást, hogy miként tudna beruházni kültéri bútorzatokba, vagy a part könnyebb megközelíthetőségét biztosító lejárásokat kialakítani. A megoldás egy hármass egyezmény lenne, amelyet a hivatal, az unDAverde egyesület és a Vízügyi Hatóság között kötnének meg, amiben mindenki a hatáskörének megfelelően felvállalná a Malom-árok gondozását. Ehhez viszont elengedhetetlenül szükség van arra is, hogy a lakosság mentalitása is megváltozzon, mivel a hatóságok és a civil szervezet törekvése ellenére már megjelentek a szemétkupacok a Malom-árokban és a parton. Remélhetőleg többen lesznek azok, akik ebben az elképzelésben bíznak, és így sikerül a helyenként ideiglenes személerakóként használt patakot kikapcsolódást nyújtó, a város zöld szigeteként használni.

Verstappen Montréalban is nyert

A címvédő és kétszeres világbajnok Max Verstappen, a Red Bull versenyzője rajt-cél győzelmet aratott a Forma-1-es Kanadai Nagydíjon, és ezzel tovább növelte az előnyét az összetettben.

A 25 éves holland pilótának ez az idei hatodik és pályafutása 41. futamgyőzelme, egyben a Red Bull istálló 100. F1-es sikere, Verstappen pedig 69 pontos előnnyel áll a vb-pontverseny élén. Montréalban a második helyen a kétszeres vb-győztes Fernando Alonso, az Aston Martin spanyol versenyzője végzett, a dobogó alsó fokára pedig a hétszeres világbajnok Lewis Hamilton, a Mercedes brit pilótája állhatott fel.

A rajtnál Verstappen magabiztosan megtartotta a vezető pozíciót, miközben a harmadik helyről induló Hamilton megelőzte a második kockából startoló Alonsót. Az első kör végén így Verstappen, Hamilton, Alonso volt a dobogós helyeken száguldók sorrendje, ami akkor sem változott, amikor a 12. körben George Russell (Mercedes) a betonfalnak ütközött, és ezért a pályára hajtott a biztonsági autó. Ekkor a mezőny nagy része, így az első három pozíciót elfoglaló versenyző is a boksza bájta felé fordult, majd a száguldás a 17. körtől kezdve folytatódhatott.

A 23. körben Alonso támadási közelségbe került Hamiltonhoz, és meg is előzte a hétszeres világbajnokot, miközben a leggyorsabb kör is a spanyol versenyzőé volt, így némileg ellépett Hamiltontól.

Féltávnál Verstappen előnye az élen 5,3 másodperc volt a második Alonsóval szemben, de a címvédő már körökkel korábban arra panaszkodott a csapatrádió, hogy a gumijai jelentős mértékben kopnak, ezért időt veszít. A Red Bull ugyanakkor nem hívta ki a boksza Verstappent, hanem arra buzdította, hogy „lehajtott fejfel” hajtsjon tovább.

A 41. körben Hamilton le tudta a második kerékcseré-

jét, amely után Alonso is a boksza bájta felé fordult, és a második, valamint a harmadik helyen ezt követően nem változott az állás. Ezt követően Verstappen is friss abroncsokat kapott, és gond nélkül állt vissza az élre.

A hajrában már nem történt változás, Verstappen nagyon simán győzött, és megállíthatatlanul halad a címvédés, valamint a harmadik vb-címe felé.

A vb két hét múlva Ausztriában folytatódik.

Eredményjelző

Forma-1-es Kanadai Nagydíj, Montréal (70 kör, 305,270 km):

* **pontszerzők:** 1. Max Verstappen (holland, Red Bull) 1:33:58.348 óra, 2. Fernando Alonso (spanyol, Aston Martin) 9.570 másodperc hátrány, 3. Lewis Hamilton (brit, Mercedes) 14.168 mp h., 4. Charles Leclerc (monacói, Ferrari) 18.648 mp h., 5. Carlos Sainz Jr. (spanyol, Ferrari) 21.540 mp h., 6. Sergio Pérez (mexikói, Red Bull) 51.028 mp h., 7. Alexander Albon (thaiöldi, Williams) 1:00.813 perc h., 8. Esteban Ocon (francia, Alpine) 1:01.692 p h., 9. Lance Stroll (kanadai, Aston Martin) 1:04.402 p h., 10. Valtteri Bottas (finn, Alfa Romeo) 1:04.432 p h.

* **leggyorsabb kör:** Pérez (1:14.481 perc, 70. kör)

* **pole-pozíció:** Verstappen

A vb-pontversenyek állása

* **versenyzők:** 1. Verstappen 195 pont, 2. Pérez 126, 3. Alonso 117, 4. Hamilton 102, 5. Sainz 68, 6. George Russell (brit, Mercedes) 65, 7. Leclerc 54, 8. Stroll 35, 9. Ocon 29, 10. Pierre Gasly (francia, Alpine) 15, 11. Lando Norris (brit, McLaren) 14, 12. Albon 7, 13. Nico Hülkenberg (német, Haas) 6, 14. Oscar Piastri (ausztrál, McLaren) 5, 15. Bottas 5, 16. Csou Kuan-ju (kínai, Alfa Romeo) 4, 17. Cunoda Juki (japán, Alpha Tauri) 2, 18. Kevin Magnussen (dán, Haas) 2

* **csapatok:** 1. Red Bull 321 pont, 2. Mercedes 167, 3. Aston Martin 154, 4. Ferrari 122, 5. Alpine 44, 6. McLaren 17, 7. Alfa Romeo 9, 8. Haas 8, 9. Williams 7, 10. Alpha Tauri 2

Hamilton (j1): Hányat nyertél az idén, Max? Verstappen (k): (mutatja).

Fotó: az F1 közösségi oldala

Spanyolország a Nemzetek Ligájának bajnoka

A spanyol válogatott nyerte a labdarúgó Nemzetek Ligáját, miután a vasárnapi döntőben gól nélküli rendes játékidőt és hosszabbítást követően, tizenegyespárbajban megverte Horvátországot, jelentette az M4 Sport.

A sorozat négyes döntőjének rotterdami fináléjában látványosan játszott egymással a két csapat, ugyanakkor egyetlen gól sem született a több mint 120 percben, így jöhettek a 11-esek.

Az első kilenc rúgó közül csak Lovro Majer hibázott, így Aymeric Laporte eldönthette volna a párharcot, de a kapufára lött.

A hatodik párbán a horvátok részéről Bruno Petkovic is rontott, majd érkezett Dani Carvajal, aki hanyagul középre emelt, megszerezve ezzel a végső sikert a spanyoloknak.

A spanyolok történetük során először diadalmaskodtak a sorozatban, és ötödik trófeájukat gyűjtötték be a 2010-es világbajnoki és három Európa-baj-

noki (1964, 2008, 2012) győzelem után.

A labdarúgás történetével és statisztikáival foglalkozó nemzetközi szervezet (IFFHS) hétfői értékelésében kiemelte, hogy a franciák után a spanyoloké a második olyan válogatott, amely a korábbi vb- és Eb-címei, valamint olimpiai elsőség mellé be tudta gyűjteni az NL-trófeát is.

Érdekesség, hogy a spanyolok a legutóbb húsz Nemzetek Ligája-meccsből mindössze második alkalommal maradtak gól nélkül, akárcsak a horvátok 16 találkozóán.

Az IFFHS kitért rá, hogy Horvátország együttese a nagy nemzetközi tornákon a hosszabbítást követő tizenegyes-párbajokban rendre remekelt, utóbbi négy ilyen – egyformán vb-n játszott – párharcát mind megnyerte, vasárnap este azonban a hasonló tizenegyes-viadalát legutóbb kétszer is elvesztő spanyol gárda bizonyult jobbnak.

Rodri a döntő legjobbjá

A spanyol válogatott középpályását, Rodrit választották a labdarúgó Nemzetek Ligája vasárnapi esti döntőjének legjobbjává.

A Manchester City 26 éves középpályásának bő egy héten belül ez már a harmadik hasonló elismerése, ugyanis a június 10-én rendezett isztambuli Bajnokok Ligája-döntőben is megkapta a legjobbnak járó különdíjat, mivel az ő gólja döntötte el az Internazionale elleni összecsapást, valamint később a szezon futballistájának is megválasztották a BL-ben.

Egy kis statisztika

A hollandiai fináléban 37 évesen és 209 napos pályára lépett sevillai Jesús Navas lett a spanyol csapat történetének legidősebb játékosa. Luis Suárez Miramontes rekordját döntötte meg, aki 1972-ben a Görögországgal játszott barátságos meccsen 36 éves és 346 napos korában szerepelt. A másik véglet is az NL-győztes alakulat szolgáltatta: a klubszinten a bajnok FC Barcelonát erősítő Gavi vált a legfiatalabb játékoská (18 év és 317 nap), aki trófeát nyert Spanyolországgal.

A spanyolok „szerencsefia”, Fabián Ruiz továbbra is veretlen a válogatottban: a PSG 27 éves középpályása a hazája nemzeti együttesében lejátszott eddigi 17 mérkőzésén egyszer sem kapott ki.

Eredményjelző

Nemzetek Ligája, döntő: Spanyolország – Horvátország 0-0 – 11-esekkel: 5-4.

Bronzmérkőzés: Hollandia – Olaszország 2-3 (0-2). Gólszerzők: Bergwijn (68.), Wijnaldum (90.), illetve S. Dimarco (6.), Frattesi (23.), Chiesa (73.)

Az eddigi győztesek és döntők

2019: Portugália (1-0 Hollandia ellen)

2021: Franciaország (2-1 Spanyolország ellen)

2023: Spanyolország (0-0 – 11-esekkel: 5-4 Horvátország ellen)

Kötelező győzelemre várva

A magyar labdarúgó-válogatott számára ma kötelező a győzelem a litván csapat ellen ahhoz, hogy lépéselőnyben maradjon Montenegróval szemben az Európa-bajnoki selejtezőcsoportjában.

Marco Rossi szövetségi kapitány együttese szinte biztosan az Eb-részvételt jelentő második helyen marad – legalább háromgólos vereség esetén csúszna lejjebb –, de az igazi tétet

Ádám Martin (b) és Sallai Roland (k) a Montenegró – Magyarország Európa-bajnoki selejtező mérkőzésen a Podgorica Városi Stadionban 2023. június 17-én. Fotó: MTI/Koszticsák Szilárd

az adja, hogy győzelemmel hárompontos előnyre tenne szert az ezúttal szabadnapos Montenegróval szemben, amelyet jelenleg jobb gólkülönbséggel előz meg.

A magyaroktól gyorsabb, energikusabb és kreatívabb játékra lesz szükség, mint amit szombaton Podgoricában mutattak, ahol az olasz szakvezető sok játékosa kifejezetten fáradtnak tűnt az idény végi meccsen. A változást nemcsak néhány csere segítheti elő, hanem az ellenfél gyengébb kerete is, amelyben jószerivel csak balti államokban szereplő futballisták kapnak helyet. Amíg Montenegró 69. a világranglistán, és van olyan sztárja, aki az Atlético Madridban vagy a Hertha BSC-ben játszik, addig Litvánia csupán 146, és nincs kiemelkedő labdarúgója, ezt pedig illene kihasználnia a nemzeti együttesnek.

A csoport másik találkozásán a két mérkőzés után százszázalékos teljesítménnyel éllóvas szerbek a várakozásoktól messze elmaradó bolgár együttes vendégei lesznek. Nagy meglepetés lenne, ha Magyarország déli szomszédja nem gyűjtene be a három pontot Razgradban a három találkozó után nyeretlen Bulgária ellen, amely szombaton úgy játszott döntetlent Litvániában, hogy több mint 75 percen át emberelőnyben futballozhatott. Amennyiben a bolgároknak mégis sikerülne pontot szerezniük, akkor a magyarok a litvánok legyőzésével a csoport élére ugranának. A bolgár-szerb összecsapás érdekessége, hogy a hazaiak szövetségi kapitánya a szerb Mladen Krstajic, azaz saját hazája ellen irányítja majd a csapatát.

A 2024-es, németországi kontinensviadalra az első kettő utazhat az ötösből. A magyar csapatnak némi biztonságot adhat, hogy a tavalyi remek Nemzetek Ligája-szerepléssel – az élvonalban nyolcadik lett –, szinte biztosan pótszelejtezőn javíthatna sikertelen kvalifikáció esetén. Amennyiben a magyarok lecsúsznak az első két pozícióról, csak akkor marad-

nak le a pótszelejtezőről is, ha a Nemzetek Ligájában előttük végző holland, horvát, spanyol, olasz, dán, portugál, belga hetesből legalább négy nem jut ki hagyományos módon az Eb-re, amire minimális az esély. Marco Rossi tanítványainak ugyanakkor egyértelmű célja, hogy ezúttal ne kényszerüljenek „pótvizsgára”, azaz az 1986-os világbajnokság óta először jusson ki a csapat egyenes úton egy nagy tornára. Az előző két alkalommal egyformán pótszelejtezőn vívta ki az Eb-részvételt a magyar válogatott.

A ma 21.45-kor kezdődő találkozót az M4 Sport és a Kosuth rádió is élőben közvetíti.

Portugál játékező fújja a sípot

A portugál António Nobre vezeti a Magyarország – Litvánia labdarúgó-Európa-bajnoki selejtezőt.

A 34 esztendőes játékező asszisztense Pedro Ribeiro és Tiago Costa, a negyedik játékező pedig André Narciso lesz. A VAR-szobában Tiago Martins és Fábio Oliveira Melo dolgozik majd.

Elvesztették csapatkapitányukat a vendégek

A litván labdarúgó-válogatott csapatkapitánya, Fedor Cernych nem játszhat ma a magyarok elleni Európa-bajnoki selejtezőn.

A litván szövetség honlapja szerint a ciprusi AEL Limasszol balszélsője szombaton már az első félidőben megsérült, amikor a nemzeti csapat házigazdaként 1-1-es döntetlent játszott Bulgáriával, ezért nem léphet pályára a selejtezősorozat következő fordulójában.

A jobbáhtvéd Justas Lasickas szintén nem játszhat, őt ugyanis a bolgárok ellen a 17. percben kiállították. A két kiesőt Armandas Kucys és Matijus Remeikis behívásával pótolta Edgaras Jankauskas szövetségi kapitány, mindkét futballista az U21-es válogatottból érkezett a felnőttkeretbe.

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Készül az Apple saját mesterséges intelligenciája, de kell ez egyáltalán nekünk?

Az utóbbi hónapok legforróbb témája a ChatGPT volt, ami történelmi áttörést hozott a mesterséges intelligencia terén. Bár sokan a chatrobottal azonosítják a mesterséges intelligenciát, a valóság az, hogy ez a technológia már régóta közöttünk van. A Google és a közösségi médiás felületek is használták ezt az algoritmusokat, ennek a segítségével tártak a felhasználók elé olyan keresési javaslatokat vagy tartalmakat, amely elképzelésük szerint releváns a felhasználók számára, és mi tagadás, elég jó találatok voltak. Továbbá már néhány évvel ezelőtt léteztek a ChatGPT-hez hasonló szolgáltatások, például Magyarországon az egyik mobilhálózat-szolgáltató hívóközpontja ilyen alapon működött, és a rendszer csak akkor irányította át a hívást egy hús-vér embernek, amikor már nagyon nem tudott elboldogulni a kérésekkel, erre viszont már akkor kevés példa volt. Aztán 2022 második felében megérkezett a ChatGPT, ami robbanásszerű változást idézett elő, lényegében teljesen egyedi megoldással kavarta fel az

állóvizet. Ezt követően számos tech-óriás öntötte zsákszámba a pénzt a mesterséges intelligencia, chatrobot fejlesztésébe, hogy felzárkózzanak a kínai vállalathoz. Rövid időn belül a Google előállt a Bard névre keresztelt megoldásával, és a Microsoft is beépített egy ilyen funkciót a Bing keresőbe. Ezzel pedig lényegében megnyugodtak a kedélyek, immáron mindenkinek van saját chat robotja. Pontosabban csak egy kivétel van: az Apple.

Az egykoron minden tekintetben innovatívnak számító gyártó lemaradt ezen a területen (is) a vetélytársak mögött. Látszólag legalábbis ez a helyzet, de abban biztosak lehetünk, hogy az almás vállalat számára sem újdonság a generatív MI (mesterséges intelligencia). Az is igaz, hogy a ChatGPT óta semmilyen nagyobb lépést nem láttunk, de a színtalpak mögött gőzerővel zajlanak a fejlesztések. Avi Greengart, a Techspontial egyik elemzője az egyik amerikai újságnak azt nyilatkozta a napokban, hogy a generatív MI fejlesztésének kellős közepénél járnak, és lényegében hetente tör-

ténnak jelentős fejlesztések, így az Apple megengedheti magának, hogy megfontoltan alkalmazza az új technológiákat, megfelelően illeszve azokat az ökoszisztémájához.

Tehát a cupertinói óriás ismételen kijátszotta a kivárási kártyát, amely, bár háritásnak is hangzik, azért az esetek többségében beváltotta a számításokat, azaz a tapasztalat azt mutatja, hogy jól jártak azzal, hogy vártak, élő példa erre az arcfelismerés (FaceID) bevezetése. Ez a technológia is már rég megvolt a konkurenciának, azonban az Apple messze továbbfejlesztette, olyannyira, hogy 2017 óta egyik gyártó sem tudta elérni az almás cég szintjét. Egészen biztosan erre játszanak a generatív MI esetében is. Várnak egészen addig, ameddig egy hozzájuk méltó innovációval tudják felforgatni a piaci környezetet, ezzel pedig a vezető szerepet is átvethetik.

Tim Cook vezérigazgató megjegyzései alapján úgy tűnik, hogy bár a vállalat kivár, nagyon is dolgoznak a technológián. Az igazgató egy május végi eredménybeszámoló újságírói kérdésre azt a választ adta, hogy meglátása szerint nagyon fontos a megfontoltság és az átgondoltság, továbbá számos olyan probléma van még, amit rendezni kell, ezek közé tartozik a mesterséges intelligencia is, amelyről sok helyen beszélnek, és hatalmas potenciál van benne.

Viszont nem lehet elmenni azon tény mellett, hogy bár eddig bejött az Apple kivárási stratégiája, a jelenlegi gyorsan fejlődő MI-technológiából való kimaradással azt kockáztatja, hogy messze lemarad a konkurencia mögött, ugyanúgy, ahogy lemaradt az okoshangszóró kategóriában, hiszen a HomePod csak évekkkel az Amazon Echo és a Google Home után jelent meg, ennek eredményeképpen már nem tudott olyan mértékben betörni a pi-

Mesterséges intelligencia, illusztráció

Forrás: Szegedi Tudományegyetem

acra. Azzal lehet az MI tekintetében szerencsése a vállalatnak, hogy még vannak páran, akik a sor végén kulognak, azaz várnak valamire. Sam Altmannek, az OpenAI alapítójának és vezérigazgatójának például komoly aggályai vannak azzal kapcsolatban, hogy a mesterséges intelligenciának milyen hatásai lehetnek a választási dezinformációra, valamint a munkahelyekre. Altman egy múlt heti nyilatkozatában úgy fogalmazott, hogy alig várja, hogy a mesterséges intelligencia szabályozva legyen. Véleménye szerint, ha ez a technológia félrecsúszik, annak nagyon rossz következményei lehetnek.

W. Szabó Péter informatikus, mesterségesintelligencia-kutató a Marosvásárhelyi Rádióknak adott nyilatkozatában úgy fogalmazott, hogy a mesterséges intelligencia lehet az a technológia, amely képes elhozni az emberiség új aranykorát, amikor mindenki azzal foglalkozhat, amivel szeretne. Természetesen ehhez az kell, hogy az MI-t megtanuljuk jóra használni és ne az legyen a fő cél, hogy miként tudjuk lemészárolni egymást. Az is borítékolható, hogy utóbbi is meg fogják egyesek próbálni, mint ahogy a történelem során minden felfedezés kapcsán voltak ilyen próbálkozások, ez sajnos elkerülhetetlen, tette hozzá a mesterségesintelligencia-kutató. Azonban, ahogy a belső égésű motorokat nemcsak tankokba és hadi járművekbe szerelték, úgy a mesterséges intelligenciáról sem lehet azt mondani, hogy csak rossz dolgokra fogják használni, sőt éppen ellenkezőleg, hatalmas előnyünk származhat belőle, emelte ki bizakodva W. Szabó Péter.

Visszatérve a globális történelemre, Sam Altman megjegyzéseit megelőzte az a lépés, hogy a kutatók és a technológiai vezetők egy csoportja – köztük Elon Musk és Steve Wozniak – a GPT-4-nél nagyobb teljesítményű MI-rendszerek szüneteltetésére tett felszólítást, mondván, hogy a megfelelő biztonsági korlátozások nélkül fennáll az elszabadulás kockázata. Nem ad okot a bizakodásra az sem, hogy Geoffrey Hinton, akit a mesterséges intelligencia keresztapjaként is számontartanak, május folyamán felmondott a Google-nél. Elmondása szerint azért, hogy szabadon megoszthassa aggodalmait azzal a technológiával kapcsolatban, amelynek megalkotásában ő maga is részt vett, és amely – véleménye szerint – komoly károkat okozhat a világnak.

Gondolkodó robot, illusztráció

Forrás: ITBusiness

Eljött a búcsú ideje, vége a Lightningnek!

Nem is olyan régen még lehetetlennek tűnt, hogy az Apple leváltsa saját csatlakozóját, amire észszerű magyarázata is volt: pénz, pénz és még több pénz. A vállalatnak ugyanis hatalmas árbevétele származik jelenleg is a kábelek értékesítéséből. Azonban a legújabb hírek szerint a csatlakozókat érintő szabályzások miatt vége a Lightningnek, noha ezért minden bizonnyal nem fog sok ember könnyeket hullatni. Várhatóan már idén ősszel az iPhone 15 és iPhone 15 Pro USB-C-vel lesz felszerelve.

Többéves vitázás után ugyanis az Európai Unió döntéshozói megszavazták a közös töltőportról való szabványt. Ennek értelmében 2024-től az EU 27 országában értékesített összes okostelefonon kötelező lesz USB-C-t használni, ez alól pedig az iPhone sem lesz kivétel, sőt még az olyan kiegészítők sem, mint az AirPods.

Természetesen az Apple mindent megtett annak érdekében, hogy ne váljon kötelezővé a jogszabály, mert elmondása szerint ez ellehetetleníti az innovációt, és valójában még több hulladékhoz vezet. Azonban a lobbija sikertelen volt, 2022.

október elsején az Európai Parlament elfogadta a jogszabályt, amely alól egyedül azok a termékek élveznek mentességet, amelyek túl kicsik ahhoz, hogy USB-C porttal rendelkezzenek. Továbbá a törvény értelmében 2024. december 28-ig van idejük a gyártóknak arra, hogy bevezessék az újításokat, technikailag 2025 szeptemberéig, az iPhone 17 megjelenéséig időt adhatnak az Apple-nek a váltásra, de a várakozások szerint hamarabb lépni fognak.

A 9to5Macnek sikerült megszereznie az iPhone 15 és iPhone 15 Pro végleges terveit, ezekben pedig egyértelműen látszik, hogy USB-C-vel lesz felszerelve a telefon. Az viszont már egy másik kérdés, hogy meddig marad ez a csatlakozó, mert már évek óta rebesgetik a teljesen port nélküli iPhone érkezését, alighanem az Apple ezért vezette be a telefonoknál a MagSafe-t, a cég valamire készül, ez pedig a készülék teljes lezárása. Az Egyesült Államokban az iPhone 14 szériába már nem lehet fizikai SIM-kártyát helyezni, szép lassan pedig a csatlakozó is el fog tűnni, így a gyártó eléri, hogy ismét töle vásárolja mindenki a kábeleket.

Erre viszont még kell várni pár évet. Addig is marad az USB-C, aminek egészen biztosan sok felhasználó fog örvendeni, hiszen sokkal nagyobb szabadságot tesz lehetővé.

iPhone USB-C porttal szerelve, koncepció

Forrás: 9to5Mac

Tapasztalatok átadása és újító módszerek

Vannak jó példák is

Nyárádmenti, udvarhelyszéki és gyimesi érdeklődők jelenlétében szerdán Jobbágyfalván mutatták be tapasztalataikat azok a szakemberek, akik a fenntartható csapadékvíz-gazdálkodás területén hazai és külföldi jó tapasztalatokat szereztek. A szakmai tanácskozás helyszíne nem véletlenül volt a Nyárádmentén.

Gligor Róbert László

A szeminárium a *Természetalapú innovációk a városi erdő- és csapadékvíz-gazdálkodásban* (angol megfelelőjének rövidítése NABI) elnevezésű nemzetközi projekt keretében valósult meg. A projekt révén hat ország szakértői gyűjtöttek olyan innovatív, már megvalósított, természet-alapú megoldásokat, amelyek jó példát mutathatnak az önkormányzatoknak és a lakosságnak a hatékony, természetbarát és fenntartható víz-gazdálkodás területén. A partnerszervezetek esettanulmányokat végeztek, ezeket pedig internetes úton elérhetővé teszik az önkormányzatok, a szakértők és más érdekeltek számára.

A NABI projektet a Magyar Reflex Környezetvédelmi Egyesület vezeti, ebben Magyarországot ez a civil szervezet képviseli, Németországot az Aifora GmbH, Ausztriát a Klimabündnis Österreich, Olaszországot a COPSE, Horvátországot az IDA, Romániát pedig a marosvásárhelyi Fókusz Öko Központ (FÖK). A három évig (2020–2023) futó projektet az Európai Unió finanszírozza az Erasmus+ program révén.

Eredmények, jó példák

A projektet *Hajdu Z. Zoltán* menedzser mutatta be. Minden ország tíz legjobb csapadékvíz-gazdálkodási példáját gyűjtötték be, amiből minden ország esetében a két legjobb választották ki szavazás útján, itt Románia két projektje (a nyárádgálfalvi

mederhelyreállítás és a kolozsvári Iulius Mall parkja) bizonyultak a legjobbnak. A projekt során azonosították a legnagyobb kihívásokat, úgymint a biológiai sokféleség csökkenése, kimerült ökoszisztéma, hőhullámok, városi vízhiány és vízmegtartó képesség, és mindezek megoldására vagy csökkentésére jó példákat, megoldásokat mutattak be. Megismerkedhettek a németországi Freiburggal, amely Európa legélhetőbb és legzöldebb városa, ahol már önnfenntartó lakónegyedek is kialakultak.

Mindezekről két kiadvány is született, az egyik a kiválasztott legjobb kezdeményezéseket, a másik a fenntartható fejlesztési célokhoz kapcsolódó kérdéseket tartalmazza. Ezek internetes úton elérhetőek és tanulmányozhatóak – mutatta be az eredményeket *dr. Hajdu Zoltán*, a FÖK elnöke.

Helyi kezdeményezések – jó példák

A téma kapcsán kialakult beszélgetésen elhangzott: mások már ott tartanak, hogy az évtizedekkel ezelőtt elhibázott környezetvédelmi beavatkozások nyomait megpróbálják helyrehozni, nálunk pedig most kezdik elrontani azt, ami a természetben még jól működött. Példaként a néhány éve a Nyárád középső és alsó szakaszán végzett vízügyi szabályozást hozták fel, amely gyorsan elvezeti a csapadékvíz-felesleget, megment néhány települést az árvízveszélytől, de tönkretette a folyó életvilágát, és víz nélkül hagyja a folyót. Ehelyett a meanderek megtartásával, a mellékpatakok vízének visszatartásával, árterek biztosításával hasznosabban lehetett volna kezelni a vízgazdálkodási kérdéseket. Ilyen vízkapacitással nem lehet ellátni 30 ezer embert ivóvízzel – utaltak a megyei ivóvízellátási terv hibáira. Rámutattak: azok a térségek lesznek élhetőek, keresettek, ahol van víz, élő környezet, hagyományos gazdálkodás.

A továbbiakban *Karácsony Károly*, Nyárádgálfalva polgármestere bemutatta az álta-

A találkozó célja a külföldi jó példák és a nyárádmenti kezdeményezések bemutatása, a fenntartható csapadékvíz-gazdálkodás népszerűsítése volt
Fotó: Gligor Róbert László

luk a FÖK segítségével az elmúlt húsz évben megvalósított vízmegtartó kezdeményezéseket: Nagyadorján fölött egy kiscsát építettek, és élőhelyet állítottak helyre, a völgyön lefolyó patakon kis vízlépcsőket építettek, továbbá Gálfalván a Nyárád holtágát kitarították, feltöltötték vízzel, halastavat létesítettek benne, részben meghagyták a természetes élőhelyet, s mindezek következtében visszatelepült az élővilág, van horgászto, és a mellette levő sportbázisnak és szabadidős pontnak köszönhetően megpezdült a falu is. A FÖK ezt követően Nyárádszereda és Székelytomp között hozott létre egy másik vizes élőhelyet, de szaktudással segítette egy jobbágyfalvi hasonló magánkezdeményezés kivitelezését is. Mindez azonban csupán egy csepp a tengerben, de ha ilyen gondolkodást képviselt volna mindenki és a vízügyi hatóságok is, egészen más lenne a helyzet – hangzott el.

A találkozóra Székelyderzséből is érkeztek

érdeklődők, *Német László* főleg a helyi kezdeményezések műszaki és jogi hátterére volt kíváncsi, míg a székelyudvarhelyi Humán Reform Alapítvány elnöke, *Balla Zoltán* azt szeretné, ha az ezen a téren felhalmozott tudást népfőiskolai oktatás szintjén hasznosítanák.

Új megoldásokat ajánlanak

A NABI projekt keretében a FÖK célja, hogy hozzájáruljon a települési zöld felületek és a csapadékvíz-kezelés új, a természet által kínált megoldásaihoz. Ezek a módszerek kulcsszerepet játszhatnak a települések jövőjében, és segíthetnek az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban. A szakmai találkozó révén a FÖK célja az volt, hogy egy asztalhoz ültesse a szakembereket, az önkormányzatok képviselőit, ezzel elősegítve a hosszú távú párbeszédet, hozzájárulva a jó gyakorlatok alkalmazásához a településfejlesztésben, egy-egy település kialakításának érdekében.

Helyükre kerültek a régi szegletkövek

2015-ben a különböző utcafeljavítási munkálatok során eltávolították eredeti helyükről a Bernády korabeli faragott terméskövekből készült szegletköveket, amelyeket utólag építkezési törmelékként különböző helyekre, sok más hasonló hulladékkal együtt pl. a Marosvásárhelyi Állatkertbe is vittek, ahol a medvék, a majmok és az oroszlánok kifutójába kerültek, egy részük pedig az élelmezési blokk mögött kapott helyet.

Szánthó János, az új igazgató bukkant rájuk az állatkert udvarán, és hívta fel a figyelmet arra, hogy jó volna, ha ezek visszakerülnének eredeti helyükre, így a kövek egy részét összegyűjtötték és visszavit-

Fotó: Marosvásárhelyi Állatkert (v.g.)

ték. Előfordulhat, hogy még több szegletkővet találnak majd. A polgármesteri hivatal szándéka, hogy a jelenleg zajló terefelújítások során a történelmi központban korábbi helyükre tegyék vissza a több mint 100 éves térköveket.

A most átadott tucatnyi kő a Sáros utca és a Kogălniceanu utca által közrezárt keskeny park járdaszegélyébe került. Az állatkert szivügye, hogy Marosvásárhely régi emlékeinek méltó helyet találjon, ezzel megőrizve a város épített örökségét. Egyebek között ezért újították fel, és újra az egykori rendeltetésének megfelelően használják az egykori pavilont, ami a mai Színház téren levő egykori Lázár Ödön parkban állt.

Elmarad a segesvári középkori fesztivál

Elmarad idén a segesvári középkori fesztivál, noha megvolt rá a költségvetési keret – közölte hétfőn Iulian Sirbu polgármester. Az előljáró elmondta, hogy a fesztivál huszonkilencedik kiadását idén a július 28-30-i hétvégére ütemezték be, de a helyi tanács nem hagyta jóvá a város idei rendezvénytátrát.

A Segesvár városi tanácsának utóbbi két ülésén készült jegyzőkönyv szerint a 2023-as évi rendezvénytátrát a május 26-i ülésen nem tudták elfogadni a Nemzeti Liberális Párt (PNL), a Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Népi Mozgalom Párt (PMP) tanácsosainak egy ellenszavazata és hét tartózkodása miatt; a programot csak a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) és a Független Szövetség Segesvárért párt (UIPS) támogatta, összesen hét szavazattal. A következő ülésen a PNL–PSD–PMP alkotta többség már nem is engedte napirendre tűzni a rendezvénytátrát elfogadását.

Iulian Sirbu közölte, kénytelen volt értesíteni a középkori fesztivál meghívottait és potenciális résztvevőit, hogy a rendezvénysorozat elmarad, dacára annak, hogy már februárban megszavazták a költségvetését. A polgármester szerint a PNL-s, a PSD-s és a PMP-s tanácsosok a vele vívott „politikai háború” miatt nem szavazták meg a rendezvénytátrát, olyan „gyermeteg” érvekkel állva elő, hogy „szeretnék tudni, mire megy el a rendezvényekre szánt pénz”.

„Első pillanattól tudvalevő volt, mekkora a fesztivál eseményeinek a költségvetése. Az a tény, hogy nem szavazták meg a rendezvénytátrát, azt jelenti, hogy egyértelműen nem mondtak Segesvár kulturális eseményeire” – mondta Sirbu, aki szerint a többségben lévő tanácsosok „bosszúja mindenre lecsap, ami még megmaradt Segesvárból”.

A segesvári középkori fesztivált 31 éve minden évben megtartották, két kivétellel: 2016-ban a városi tanácsban kirobbant viták, 2020-ban pedig a Covid-19-járvány miatt maradt el. Fénykorában a rendezvény harmincezer turistát vonzott a városba. (*Agerpres*)

A globális felmelegedés miatt nő a turbulencia kockázata a repülésnél

A globális felmelegedés miatt nő a turbulencia kialakulásának kockázata a repülésnél – állapította meg egy új tanulmány, amelyet a Geophysical Research Letters folyóiratban publikáltak.

A BBC hírportálja által ismertett tanulmány szerzői, a brit Reading Egyetem kutatói a tiszta időben kialakuló turbulenciát vizsgálva megállapították, hogy 1979 és 2020 között 55 százalékkal nőtt a turbulencia kialakulásának kockázata egy jellemzően forgalmas észak-atlanti útvonalon.

A kutatók a megnövekedett szén-dioxid-kibocsátás miatti felmelegedésre vezették vissza a gyakrabban tapasztalható turbulencia okait, ugyanis megállapításuk szerint a felmelegedés miatt nagy magasságban megváltozott a szelek sebessége.

Paul Williams professzor, a Readingi Egyetem légkörkutatója, a tanulmány társszerzője hangsúlyozta, hogy kutatásaik bizonyították: az éghajlatváltozás miatt gyakoribbá vált a tiszta időben tapasztalható turbulencia. Hozzátette: ez egyúttal azt jelenti, hogy a turbulencia veszélyeinek csökkentésére a következő évtizedekben fejleszteni kell az előrejelző és érzékelőrendszereket.

A turbulencia kialakulásának legnagyobb növekedését az Atlanti-óceán északi részén húzódó repülési útvonalakon tapasztalták, de Európában, a Közel-Keleten és az Atlanti-óceán déli részén is nőtt az előfordulása.

A műholdas megfigyeléssel a turbulenciát nem, de a légáramlat szerkezetét és alakját ki lehet mutatni, és ez lehetővé teszi, hogy a tudósok elemezhesék.

A radarok jelzik a viharok okozta turbulenciát, de a tiszta időben kialakuló turbulencia szinte láthatatlan és nehezen észlelhető.

A repülőgépek utasai számára azonban nemcsak kellemetlen lehet a turbulenciában repülés, de a rázkódás akár sérüléseket is okozhat. A tiszta időben jelentkező turbulencia azért is veszélyes, mert úgy kerülhet bele a repülő, hogy nem észlelik időben, és az utasok esetleg nincsenek bekötve.

A kutatók arra is rámutattak, hogy a turbulencia okozta károk a légi közlekedésben csak az Egyesült Államokban évi 150–500 millió dolláros veszteséget okoznak. (MTI)

Illusztráció

Fotó: Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér

A marokkói kenyérlázadásról szóló dokumentumdráma kapta a Sydney-i Filmfesztivál fődíját

A The Mother of All Lies című, az 1981-es marokkói kenyérlázadásról szóló dokumentumdráma kapta a vasárnap befejeződött 70. Sydney-i Filmfesztivál fődíját – számolt be róla a Variety.com.

A legjobb film díjával és az azzal járó 60 ezer ausztrál dolláros pénztudalommal elismert film kapcsán, amit a marokkói Asmae El Moudir rendezett, a zsűri az alkotás bátorságát dicsérte.

A produkciót a közelmúltban a cannes-i filmfesztivál Egy bizonyos nézőpontból szekciójában is vetítették, ahol a legjobb rendezés díját kapta. A dokumentumdráma a kevés hozzáférhető nyilvános dokumentum és családi visszaemlékezések alapján rekonstruálta a történeteket.

A fesztiválon Derik Lynch és Matthew Thorne ausztrál filmesek kapták a 20 ezer ausztrál dollárral járó dokumentumfilm díjat Marungka Tjalatjunu című rövidfilmjükért, amely egy őslakos művészt mutat be.

A 40 ezer dollárral járó Fenntartható Jövő díjat, amelyet a legjelentősebb környezetvédelmi filmes díjnak tartanak, Szarvnik Kaur indiai rendező Against the Tide című dokumentumfilmje kapta. A produkció két halász sorsát vázolja fel, akik a mumbai kóli közösségből származnak, és meg kell küzdeniük a klímaváltozás miatti változásokkal.

Frances Wallace, a Sydney-i Filmfesztivál igazgatója úgy értékelte: az idei fesztivál nagyon sikeres volt, a filmrajongók több mint 400 vetítésen és számos fesztiválhoz kapcsolódó rendezvényen és közönségtalálkozón vettek részt.

A június 7. és 18. között megtartott fesztiválon több mint 240 filmet mutattak be a világ minden tájáról. A filmmustra válogatását októberig hét új-dél-walesi helyszínen, köztük Newcastle-ben, Orange-ban, Port Macquarie-ban és Sawtellben láthatja a közönség. (MTI)

Európai Számvevőszék: Európa egyelőre vesztesre áll az akkumulátorversenyben

Az Európai Unió nem tartja a szükséges tempót ahhoz, hogy világszinten vezető szerepet tölthessen be az akkumulátorgyártás terén – közölte az Európai Unió luxembourgi székhelyű számvevőszéke hétfőn.

Az Európai Számvevőszék különjelentése szerint az unió sokat tett azért, hogy fejlessze akkumulátorokkal kapcsolatos iparpolitikáját, a nyersanyagokhoz való hozzáférés azonban továbbra is komoly problémát jelent, akárcsak az áremelkedés és a fokozódó nemzetközi verseny. Lehetséges, hogy az akkumulátorgyártási kapacitás bővítése nem lesz elég a növekvő kereslet kielégítésére, így előfordulhat, hogy az unió végül nem sikerül teljesítenie a 2035-re kitűzött kibocsátásmentességi célját – írták.

Emlékeztettek: mivel a tervek szerint 2035-ig betiltják az új benzin- és dízelüzemű autók értékesítését, az akkumulátorok stratégiai jelentőségűvé váltak az unió számára. Európa akkumulátoripara azonban elmarad globális versenytársaitól, különösen a Kínától, amely a globális termelési kapacitás 76 százalékát adja – figyelmeztettek.

A számvevők szerint nem szabad hagyni, hogy az EU ugyanolyan függő helyzetbe kerüljön az akkumu-

látorok kapcsán, mint annak idején a földgáz tekintetében, hiszen ez gazdasági önállóságát veszélyeztetné.

Közölték, hogy az unió akkumulátorgyártási kapacitása gyors ütemben nő, a 2020-as 44 gigawattóráról (GWh) indulva 2030-ra akár az 1200 GWh-t is elérheti. Ez azonban csak egy előrejelzés, amelynek megvalósulása nem garantált, mivel azt különböző geopolitikai és gazdasági tényezők veszélyeztethetik – jegyezték meg.

Ezzel összefüggésben kiemelték, hogy az akkumulátorgyártók elhagyhatják az uniót, ha más régiók, köztük az Egyesült Államok komoly ösztönzőket kínálnak számukra. Az unióval ellentétben az Egyesült Államok közvetlenül támogatja az ásványok kitermelését és az akkumulátorok gyártását, valamint az amerikai alkatrészek felhasználásával gyártott elektromos járművek vásárlását – közölték.

Továbbá az unió nagymértékben függ a nyersanyagimporttól, amely főként olyan országokból származik, amelyekkel az EU nem kötött kereskedelmi megállapodást. Az EU nyerslítium-importjának 87 százaléka Ausztráliából, a mangánimport 80 százaléka Dél-Afrikából és Gabonból, a nyers kobalt 68 százaléka a Kongói Demokratikus Köztársaságból, a természetes nyers grafit 40 százaléka pedig Kínából

származik. Noha Európa rendelkezik némi bányászható nyersanyag-tartalékkal, a feltárástól a kitermelésig legalább 12–16 év telik el, ami lehetetlenné teszi a keresletnövekedésre való gyors reagálást – írták. A jelenlegi szerződéses megállapodások ugyanakkor jellemzően csak két vagy három év termelés idejére biztosítják előre a nyersanyagellátást.

Az uniós akkumulátorgyártás versenyképességét veszélyeztetheti továbbá a nyersanyag- és energiaárak emelkedése is. 2020 végén az akkucsomag költsége (200 euró/kWh) több mint kétszerese volt az eredetileg tervezettnek. Csak az elmúlt két évben a nikkell ár több mint 70 százalékkal, a lítiumé 870 százalékkal emelkedett.

Ha az unió akkumulátorgyártási kapacitása nem növekedik az előrejelzéseknek megfelelően, a számvevők szerint nem zárható ki, hogy az unió arra kényszerülhet, hogy 2035 utánra halassza a belső égésű motorral felszerelt járművek betiltását, valamint, hogy a kibocsátásmentes flotta 2035-ig történő megvalósítása érdekében kénytelen lehet nagymértékben támaszkodni az EU-n kívülről importált akkumulátorokra és elektromos járművekre, ami igen káros lenne az európai gépjárműipar és munkaerő számára. (MTI)

Egy amerikai fiatal 3,13 másodperccel megdöntötte a Rubik-kocka kirakásának világrekordját

A 21 éves Max Park 3,13 másodperc alatt rakta ki a klasszikus Rubik-kockát az amerikai Kalifornia államban rendezett versenyen, ezzel bekerült a Guinness-rekordok könyvébe – számolt be róla a The Guardian című brit lap hírportálja pénteken.

Max Park először 15 évesen lett a Rubik-kocka kirakásának világbajnoka, az azóta eltelt években pedig sorozatosan gyűjtötte a bajnoki címeket a más és más fajta Rubik-kockák leggyorsabb kirakásáért.

A kaliforniai Long Beachben hétfőn megrendezett eseményen Park a kínai Jü-seng Tu által 2018-ban felállított 3,47 másodperces rekordot döntötte meg.

Schwan Park, Max édesapja a Guinness-rekordok könyvének nyilatkozva elmondta, hogy mikor meglátták az eredményt, mindenki megdöbben. Hozzátette, a rekord a klasszikus háromszor hármas Rubik-kocka-kirakás világában a „krémek krémjének” számít, így nagy öröm számukra, hogy fia bajnoki sikerei a négyszer négyes, az ötször ötös, a hatszor hatos és a hétszer hetes bajnoki címek mellett most ezzel is tovább bővültek.

A világbajnok amerikai először a Netflix által 2020-ban bemutatott The Speed Cubers című dokumentumfilmből lett közismert a Rubik-kocka rajongók között. A filmben együtt szerepelt versenytársával és barátjával, az ausztrál világbajnok Feliks Zemdeggsszel, aki szintén számos kategória nyertese volt már. A két fiatalember már évekként ez előtt, a 2017-ben Párizsban megrendezett 9. Rubik-kocka-világbajnokságon is egymás ellen versenyzett. Park ekkor alig 15 évesen vett részt az eseményen, ahonnan világbajnoki címmel tért haza.

Park édesapja a Netflix dokumentumfilmjében beszámolt róla, hogy fia kétéves volt, amikor autizmussal diagnosztizálták. Szülei ezután számos úton próbálták fejleszteni a fiú finommotorikus készségeit, és a Rubik-kocka tűnt a legjobb választásnak: nemcsak a játék terápiás jellege miatt, hanem a versenyek adta helyzetekben Max szociális készségeit is jól tudták fejleszteni.

A „Ne gondolkodj, csak rakd ki!” mottó vezérelte fiatal immár a Rubik-kocka hivatalos nagyköveti címét is viseli. (MTI)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDÓNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BE-ÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (67083)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (67083)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67049)

TAKARÍTÁS. TÖBBÉVES TAPASZTALATTAL RENDELKEZŐ, NŐI SZEMÉLYEKBŐL ÁLLÓ CSAPATUNK TAKARÍTÁST, FERTŐTLENÍTÉST vállal magánháznál, tömbháznál, lépcsőházakban, irodákban, kisebb és nagyobb helyiségekben egyaránt. A takarításhoz szükséges eszközök és a fertőtlenítők rendelkezésünkre állnak. Kiszállítás a megadott címre. Tel. 0756-706-269. (19861)

AZ OLIGRAF NYOMDA műhelyébe munkaerőt alkalmaz. A betanítást vállaljuk. Tel. 0725-917-421. (sz-I)

Közlemény

Szászrégenben a közutakon az üzemeltetők által végzett hóeltakarításra és utcaseprésre vonatkozó műszaki-gazdasági dokumentáció jóváhagyást illető HATÁROZATTERVEZETEK kidolgozásáról

A mai napon, 2023.06.15-én Szászrégen polgármestere bejelenti az átlátható döntéshozatali eljárás elindítását a közutakon a közszolgáltatók által végzett hóeltakarításra és utcaseprésre vonatkozó műszaki-gazdasági dokumentáció jóváhagyását illető HATÁROZATTERVEZET kidolgozási folyamatáról.

A projektet amiatt szükséges kidolgozni, hogy jelenleg Szászrégen közútjainak hóeltakarítása és elszállítása a közutakról, valamint azok üzemen tartása jég és fagy idején nem a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik, valamint amiatt, hogy Szászrégenben a takarítási közszolgáltatás koncesszióba adásáról szóló 2008. okt. 22-i 17658. számú szerződés az 1-10. sz. szerződéskiegészítő iratokkal együtt (a Közüzemnek a közisztasági tevékenységre – közutak seprése és mosása – vonatkozó koncessziós szerződése) 2023.10.22-én lejár.

A HATÁROZATTERVEZETRE vonatkozó dokumentáció a következőket tartalmazza:

– 2023. jún. 13-i 44622. számú jóváhagyási jelentés a javasolt határozattervezet elfogadásának szükségességéről;

– A 2023. jún. 14-i 44786. sz. szakértői jelentés;

– A 2023. jún. 14-i 163. számú határozattervezet teljes szövege a közutakon a gazdasági szereplők által végzett hóeltakarítás és utcaseprés megszervezésének megállapítására vonatkozó műszaki-gazdasági dokumentáció jóváhagyásáról;

– Mellékletek:

1. Megvalósíthatósági tanulmány a közutakon az üzemeltetők által végzett konkrét takarítói tevékenységek (hóeltakarítás és utcaseprés) megszervezésének indokoltságáról és optimális megoldásainak meghatározásáról;

2. A köztisztasági szolgáltató dokumentációja a „hó eltakarítása és elszállítása a település közútjairól, valamint azok üzemen tartása jég vagy fagy idején” konkrét tevékenységre vonatkozóan;

3. A köztisztasági szolgáltató dokumentációja „A település közútjainak söprése, mosása, beleértve a közutakról származó föld- és kőhulladék gyűjtését és hulladéklerakóba szállítását, valamint az utcai kukákból származó hulladék hulladéklerakóba és/vagy hulladékkezelő telepre történő szállítását” konkrét tevékenységre;

Megbízási szerződés – minta

A dokumentáció megtekinthető:

• Az intézmény honlapján, a www.primariareghin.ro oldalon, az Átlátható döntéshozatal menüpontban, a következő linken: <https://www.primariareghin.ro/ro/primaria-reghin/transparenta-decisionala/>;

• A Szászrégeni Polgármesteri Hivatalban, Petru Maior tér 41. szám;

A határozattervezet egy példánya az ügyféltájékoztató irodából irásos kérvény alapján beszerezhető.

Az átlátható döntéshozatali eljárás alá vont határozattervezettel kapcsolatos javaslatokat, indítványokat és véleményeket 2023.07.07-ig lehet benyújtani:

• az intézmény honlapján: www.primariareghin.ro, az Átlátható döntéshozatal című menüpontból a https://www.primariareghin.ro/fileadmin/editorimages/doc/Formulare/2022/formularLaw_52.docx linken elérhető online űrlapon keresztül, amelyet letöltés és kitöltés után az office@primariareghin.ro e-mail-címre lehet elküldeni;

• elektronikus útonként az office@primariareghin.ro e-mail-címre küldött elektronikus üzenetben;

• postai úton a következő címre: Szászrégen önkormányzata, Maros megye, Petru Maior tér 41. szám;

• az intézmény székhelyén, az ügyféltájékoztató irodából, amely a következő címen található: Szászrégen, Petru Maior tér 41. sz.: hétfőn, kedden, csütörtökön 8–16 óra között, szerdán 8–18.30 óra között és pénteken 8–13.30 óra között.

A benyújtott javaslatok, észrevételek mellett tüntessék fel: Javaslatok a közutakon a gazdasági szereplők által végzett hóeltakarítás és utcaseprés megszervezésére vonatkozó műszaki és gazdasági dokumentáció jóváhagyását illető határozattervezethez.

A javaslatokat és az ajánlás értékű véleményeket az intézmény honlapján, a www.primariareghin.ro, az Átlátható döntéshozatal menüpontban, a következő linken teszik közzé: <https://www.primariareghin.ro/ro/primaria-reghin/transparenta-decisionala/>.

Az írásban benyújtott ajánlások figyelmen kívül hagyását a hivatal írásban megindokolja.

Az érdeklődők számára lehetőség van arra is, hogy a határozattervezet nyilvános megvitatására ülést szervezzenek, ha azt 2023.07.07-ig valamely jogszzerűen alakult egyesület vagy más hatóság, illetve intézmény írásban kéri.

További információk: telefon: 0265/511112, 164-es mellék, e-mail: office@primariareghin.ro, kapcsolattartó: Marinescu Sorina civil társadalmi referens.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓK malacok. Tel. 0740-463-935, 0265/320-382. (19759)

ELADÓ tűzifa. Tel. 0756-400-258. (19882)

ELADÓ tűzifa. Tel. 0751-377-347. (19882)

LAKÁS

ELADÓ kétszobás lakás a Săvinești utcában, 2. emeleten. Tel. 0744-966-657. (p-l)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK külső redőnyöket, szalagfüggönyöket, szúnyoghálót. Tel. 0744-121-714. (19665-l)

VÍZ-, GÁZ-, FŰTÉSSZERELÉST vállalok. Tel. 0746-638-960. (19678)

FESTÉST, kőművesmunkát, csempezést, parkettezést, ajtószerezést vállalok. Tel. 0771-393-848. (19918)

TETŐKÉSZÍTÉS, terasz készítés, tetőjavítás, cserépjavítás, külső-belső szigetelés, csatornajavítás, vízszigetelés, belső meszelés. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0753-386-872, Loránd. (19840)

TETŐFEDŐ BÁDOGOS vállal tetőkészítést, tetőjavítást, vízszigetelést, belső-külső meszelést, készít teraszt, csatornát, lefolyót, kerítést. Tel. 0756-825-935. (19852-l)

TETŐKÉSZÍTÉS, ácsmunka, festés, vízszigetelés, sürgős javítás. Tel. 0748-460-305. (19872-l)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, laminált padló lerakását, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Orbán László. (19950-l)

MEGEMLÉKEZÉS

Megtört szívvel emlékeztetjük mindazokat, akik ismerték és szerették, hogy június 20-án van szerettünk, **CZEGŐ ROZÁLIA** halálának 2. évfordulója.

Az életünk csendesen megy tovább. Az idő múlik, feledni nem lehet, szívünkben örökké érezzük emlékedet. Fájó szívvel emlékezünk rád.

Szerető férje, Elemér, gyermeke, unokái, szeretett barátai és hozzátartozói. (19926)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **KÁTAI ILONA**

76. évében, hosszú, de türelemmel viselt szenvedés után elhunyt. Temetése június 20-án, kedden 13 órakor lesz a radnóti református temetőben.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szomorú szívvel a gyászoló család. (19980-l)

Végső búcsút intünk

BUZÁSI ERNŐNEK,

volt osztálytársunknak. Reméljük, hogy a hosszas és fájdalmas betegség nem törölte ki a fényes évek emlékeit, amelyekben, amíg élünk, velünk maradsz, BUZA. Adj, Urunk, örök nyugalmat neki, és az örök világosság fényeskedjék neki!

Az 1969-ben érettségizett bolyais XII. D osztály. (19991-l)

Mély fájdalommal, de a Jóisten akaratába belenyugodva tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy a szeretett édesanya, nagymama, anyós, rokon és jó ismerős,

özv. **GÁL ERZSÉBET**

életének 87. évében örökre megpihent.

Temetése 2023. június 20-án, kedden 14 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben, református szertartás szerint.

Búcsúznak tőle fiai: Zoltán és Botond, menyei: Marika és Éva, valamint unokái: Botond, Péter, Tamás és Dani. (19963)

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy a szeretett feleség, anya, anyós, testvér, anyatárs, rokon,

GYÖRGY ÁGNES

szül. Antal Ágnes

(Szöszi)

életének 72. évében örökre megpihent.

Temetése június 21-én, szerdán 14 órakor lesz református egyházi szertartás szerint a remeteszegi temetőben, a virrasztás június 20-án 18 órakor, ugyanott. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (19908-l)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Fájdalommal búcsúzzunk drága osztálytársunktól, **KÁTAI (Székely) ILONÁTÓL.** Szeretteinek őszinte részvétünk, Isten akaratában való megnyugvást, **ICUNAK** békés nyugalmat kívánunk. A Radnóti Általános Liceumban 1965-ben végzett osztálytársak. (19979-l)

Közlemény ingóság eladásáról

A pénzügyi eljárási törvénykönyvre vonatkozó, újraközölt és utólagosan kiegészített 2015. évi 207-es törvény 250. cikkelyének 1. bekezdése értelmében **2023. július 6-án 11 órakor** a Marosludasi Adó- és Pénzügyi Osztály székhelyén – Marosludas, Köztársaság utca 25. szám – nyilvános árverésen értékesítik az alábbi adós tulajdonát képező ingóságot:

MINOLA LACT KFT., Mezőceked, Uries 36. szám, Maros megye, adószám: 18461260, adóssága: 141.367 lej. Eladandó ingóság:

– Hyundai IX35 személygépkocsi, rendszáma MS-65-NMM, azonosítószáma U5YZU81VCBL039910, 2010-es évjáratú, kikiáltási ár: 27.052 lej.

– két 2000 literes, inox függőleges tejhűtő, kikiáltási ár 5.358 lej/db;

– 6000 literes, inox függőleges tejhűtő, kikiáltási ár 16.074 lej; Az árak tartalmazzák a héat.

A vásárlásban érdekelteket felkérjük, hogy legalább egy nappal az árverés előtt mutassák be a következő iratokat:

– vásárlási ajánlat

– a részvételi díj kifizetését igazoló irat vagy garancialevél – a részvételi garancia a kikiáltási ár 10%-a, és a Marosvásárhelyi Kincstárban nyitott RO62TREZ4765067XXX014298 számlára kell befizetni; címzett a Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal (adószám: 4322637)

– az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazása

– román jogi személyek esetében a Cégbíróság által kibocsátott cégbejegyzési okirat másolata

– külföldi jogi személyek esetén a cégbejegyzési okirat román nyelvű fordítása

– román magánszemélyeknek a személyazonossági igazolvány másolata

– külföldi magánszemélyeknek a személyazonossági/útlevél másolata

– saját felelősségre tett nyilatkozat arról, hogy az ajánlattevő nem az adós cég közvetítője.

Felkérünk mindenkit, aki valamilyen címen jogot formál a fenti javakra, hogy értesítse erről a végrehajtót legkésőbb egy nappal a licit időpontja előtt.

Jelen bejegyzés ellen az érdekeltek az illetékes bíróságon nyújthatnak be óvást a közzétételtől vagy a tudomásulvételtől számított 15 napon belül, a 2015. évi 207-es törvény 260-as és 261-es cikkelyeinek előírásai alapján. A közlemény megjelenésének időpontja: 2023. június 20.

Bővebb tájékoztatás a Marosludasi Adó- és Pénzügyi Osztály székhelyén, a Köztársaság utca 25. szám alatt, vagy a 0265/411-321, 0265/413-222, 0265/413-224-es telefonszámon.

Daniela Pop osztályvezető

Zilele
TÂRGUMUREȘENE
MAROSVÁSÁRHELYI
napok

ediția

Horia Brenciu & HB orchestra
Zorán ♦ Margaret Island
Irina Rimes ♦ Bosquito
Nicu Alifantis & ZAN ♦ ♦ ♦ ♦
Vizi & Alexandra Ungureanu
Budapest Bár ♦ Mobilmánia

Carmina Burana
Filharmonica de Stat Târgu Mureș

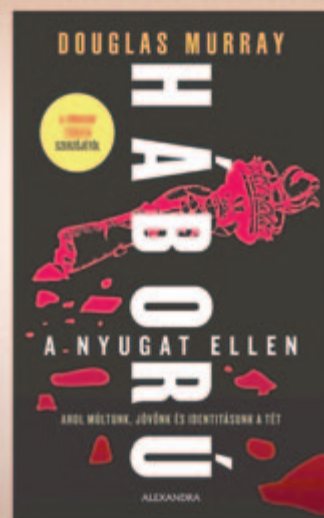
22-25 iunie
június 22-25.

Primăria Municipiului
Târgu Mureș
Marosvásárhely
Polgármesteri Hivatala

Mereu împreună!
Együtt a város!

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Douglas Murray
Háború a
nyugat ellen

Stephen King
Minél véresebb

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

LEGYÉL A MUNKATÁRSUNK!

HÍRADÓS SZERKESZTŐ-RIPORTERT KERES AZ ERDÉLY TV

Jelentkezni az allas@erdely.tv email címen lehet 2023. június 26-ig.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- 118-932	• Emma vendéglő,	- 0740-083-077
- információ	- 118-800	hidegtálak készítése	- 0365/404-664
• Központosított ügyelet		• Prefektúra	- 0265/266-801
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,		• RDS-RCS	- 0365/400-401
Csendőrség, Mentőállomás):	112		- 0365/400-404
• Rendőrség	- 0265/202-305	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
• SMURD (betegekkel		- vidék	- 0265/929
kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• Sürgősségi szolgálat:			- 0800/800 928
- gyermekeknek	- 0265/210-177	• Aquaserv:	
		- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
Marosvásárhelyi		- közönségszolgálat	- 0265/208-888
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	- központ	- 0265/208-800
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,			- 08008 208-888
óthongondozó szolgálat,		• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
8-16 óra között:	0736-883-110	• Vasútállomás	- 0265/236-284
		• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	(0-24 óra), professzionális balzsamozás	
	- 0265/312 436	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
	- 0265/250-120		- 0744-282-710
	- 0265/263 351	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
• Marmed	- 0265/250-344	koszorúk	- 0745-606-269
járóbeteg-rendelő:	- 0756-468-658	és halottszállítás	- 0758-047-604
	- 0729-024-380	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
Labor	- 0751-114-307		- 0265/262-907
	e-mail: marmed@marmed.ro ,		
	www.marmed.ro		
• Dora Optics	- 0733-553-976		
• Dora Medicals	- 0265/212-971		
• Radiológia, echográfia			
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro